BAĞIMSIZLIK
DEMOKRASİ
SOSYALİZM
İÇİN

YÜRÜYÜŞ

HAFTALIK SİYASİ HABER VE YORUM DERGİSİ SAYI: 240 12 KASIM 1979 7.5 LIRA

Görev: Köklü çözümlere yönelmek

CHP: Hizipler yarışında sağa doğru

Emperyalist örgütler Demirel'i bekliyor

Adalet Partisi Genel Başkanı Süleyman Demirel'in hükümeti kurma çalışmaları sürerken, Türkiye'nin Uluslararası Para Fonu'ndan sağladığı ikinci kredi diliminin kullanımı konusu yeniden gündeme geldi. Uluslararası Para Fonu'ndan, yaklaşık 95 milyon dolar tutarındaki ikinci kredi diliminin kullanılabilmesi için, AP Genel Başkanı Demirel tarafından kurulacak yeni hükümetin, Türkiye-IMF ilişkileri konusundaki tutumunu belirlemesi gerekiyor. Ancak, bilindiği gibi burjuva iktidarlarının, uluslararası finansman çevrelerine karşı "iyiniyetli" bir tavır takınmaları, bu örgütlerin kredilerinin işlerliğini sağlamaya yetmemektedir. Sözkonusu örgütler için önemli olan, kredi sağlamayı öngördükleri ülkelerdeki hükümetlerin kendi istek ve dayatmaları doğrultusunda politik ve ekonomik tercihler yapmaları ve bunları "uygulamaları"dır.

İktidarda iken, 14 Ekim seçimlerinin kendisi yönünden bir milyon gibi yüksek düzeyde oy kaybıyla sonuçlanamayacağını uman Ecevit ağırlıklı hükümetin, IMF ve diğer uluslararası finansman kuruluşlarının istekleri doğrultusunda hazırladığı "Ekonomiyi Güçlendirme Programı" dış kredileri hemen akıtmaya yetmemiştir. Yardımın adı "ivedi"dir ama bu "ivedi"lik, "piyasa koşullarının oluşturulması"na, "ücretlerin dondurulması"na, "yabancı sermayenin Türkiye'de sıkıntı çekmeden yatırım yapması"na sıkı sıkıya bağlıdır.

Türkiye ile IMF arasındaki mevcut "stand-by" düzenlemesine göre, ikinci kredi diliminin kullanım hakkı 22 Kasım 1979 tarihinde elde edilmektedir. Ancak, 22 Kasım'dan sonra Türkiye'nin ikinci kredi dilimini kullanabilmesi için, IMF uzmanları tarafından Türkiye ekonomisinin Temmuz 1979'dan sonraki gelişimini izlemeleri gerekmektedir. Bilindiği gibi, sözkonusu "stand-by" düzenlemesi Temmuz'dan itibaren başlamaktadır. Bu inceleme için Türkiye'ye gelmesi programlanan IMF Heyeti'nin ziyareti, hükümet değişikliği nedeniyle ertelenmiş ve yeni bir tarih belirlemek üzere herhangi bir girişimde bulunulmamıştır.

YENİ İKTİDARIN E:NANMASI GEREKİYOR

Türkiye'deki gelişmeleri şimdilik büyük bir dikkatle izler görünen uluslararası finansman kuruluşlarının, tıpatıp bir MC modeline olumlu yaklaşacaklarını söylemek güçtür. Bu karşı çıkışın altında yatan ana neden, Milli Selamet Partisi ve Erbakan'ın dış politika konusundaki görüşleri ve Arap ülkeleri ile yakın diyalog kurarak, Türkiye'nin dış finansman gereğini, bu ülkelerin elindeki petro-dolarlarla karşılamaya kalkışmasıdır. Bunun yanı sıra, AP Genel Başkanı Süleyman Demirel'in, 1975-1977 döneminde olduğu gibi, orta ve uzun dönemli yerine kısa dönemli borçlanmaya yeniden ağırlık veren bir politika izleme olasılığının yüksek olmasıdır. Buna karşılık, yabancı bankaların ve diğer finans kuruluşlarının faşist MHP'ye karşı pek yumuşak bir tavır içinde bulundukları ve bu partiyi kendileri için "tehlikeli" görmedikleri dikkati çekmektedir...

Kısa adı OECD olan Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü ile yapılacak görüşmeler ise Aralık ayında başlayacak. Bu örgüt, 21 aylık Ecevit iktidarı döneminde, Türkiye'nin uzun dönemli sanayileşme stratejilerinin değiştirilmesi zorunluluğundan hareketle Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı'nı eleştirme küstahlığından vazgeçmemiştir. Şimdi muhalefette iken Plan'ın değiştirilmesi gerektiğini savunan AP iktidar olma hazırlığı içindedir. Ancak, büyük sermayenin has partisinin, OECD'nin Türkiye'ye önerdiği, ihracata yönelik, emekyoğun küçük ve orta büyüklükteki yatırımlara ve Türkiye'nin karşılaştırmalı üstünlüklere sahip olduğu mallar üretimine yönelmeyi kabul edebileceği kuşkuludur. Türkiye burjuvazisi, ne denli dışa bağımlı olursa olsun ağır sanayi yatırımları istemekte, "bakkal" ve "manav" olmaktan bıktığını söylemektedir. Bu nedenle, OECD ile Aralık'ta yapılması beklenen görüşmeler pek "rahat" geçmeyecektir.

DEMİREL'İN DIŞ FİNANSMAN KURUMLARI KARŞISINDA ECEVİT'İN 22 AYLIK POLİTİKASININ AYNISINI UYGULAMASI KAÇINILMAZ OLACAKTIR. SONUCU, BU KURUMLARIN POLİTİK YAKLAŞIMI BELİRLEYECEKTİR.

BANKERLERİN TAVRI

Süleyman Demirel tarafından oluşturulacak hükümete yabancı bankalar tarafından sağlanacak destek de konunun bir başka yönünü oluşturuyor. Yabancı bankerler, 1978 öncesinde, onca dolar akıttıkları, ve fakat kendinden bekleneni gösteremeyen ve 1978 yılı başında da pılısını pırtısını toplayıp kaçan "gözde"lerini tekrar karşılarında bulmaktan pek hoşnut olmayacaklardır.

Çokuluslu bankerlerin sesi durumundaki "Euromoney" dergisinde, 1979 yazında çıkan bir yazıda, Demirel hakkında şöyle denilmektedir:

"İktidarları sırasında, Maliye idaresi'nde attığı yanlış adımlar ve aldığı hatalı kararlar sonucu Türkiye'yi 1977 yılı sonunda büyük bir darboğaza sürükleyen Başbakan." Yazıya göre, Süleyman Demirel'in başbakanlığı sırasında yaptığı en büyük hata, kısa dönemli borçlanmaya ağırlık vermesi ve Türkiye'nin başına DÇM (Dövize Çevrilebilir Mevduat) hesabı belasını sarmasıdır. Bankerler için önemli olan, ana paranın değil, milyarlarca dolarda ifadesini bulan faizinin kısa sürede geri ödenmesidir. Demirel ise bankerler gözünde parayı alan ve faizinin üzerine yatan bir devlet adamı görünümündedir.

Kurulabilecek bir AP hükümetine karşı uluslararası finansman çevrelerinin bugünkü tavrı, ister istemez dikkatleri iç finansman sorununa çekmektedir. Bilindiği gibi, Türkiye ekonomisi son yıllarda yoğun bir iç finansman sorunu ile karşı karşıya bulunmaktadır ve bu sorun ekonominin sağlıklı gelişebilmesini ve sanayileşme hedeflerine ulaşılmasını olanaksız hale getirmiştir. Bu nedenle, 1970'li yılların başında Süleyman Demirel tarafından hazırlığı yapılan, ancak uygulama alanına konulamayan Finansman Kanunu'na benzer bir yasanın tekrar gündeme getirilmesi olasılığı oldukça yüksektir. Sızan haberler, Demirel'in yoğun bir vergi paketi hazırlığı içinde olduğu yönündedir.

ÖZÜNDE DEĞİŞMEYEN EKONOMİK POLİTİKALAR..

1978 yılından bu yana, ekonomi politikalarını Uluslararası Para Fonu'nun OECD'nin, Dünya Bankası'nın önerileri, daha doğru bir deyişle dayatmaları doğrultusunda saptayan ve bu politikaları uygulamaya çalışan Ecevit hükümetinin yerini Demirel almaya hazırlanıyor. Özünde aynı olan politikaları, belki de biraz daha farklı biçimlerde uygulayacak olan bir Demirel hükümeti... Sistemin müzminleşen sorunlarına, hastalıklarına günübirlik çözüm aramanın çözümsüzlüğü binlerce kez kanıtlandı...

TÜRKİYE İŞ KAZALARINDA DÜNYADA BİRİNCİ SIRAYI ALIYOR

Uluslararası çalışma örgütü ILO tarafından yapılan araştırmalar ve SSK'nın verilerine dayanan çalışmalar Türkiye'de günde 743 işkazası olduğunu ortaya çıkardı.

Hergün meydana gelen işkazalarında ortalama 5 işçi yaşamını yitiriyor, 13 işçi de sakat kalıyor.

İş kazalarında özellikle yer altında çalışan maden işçilerinin her an yetersiz önlemler nedeniyle iş kazası ile karşı karşıya olduğu ve bu işkolundaki kazalar açısından Türkiye'nin Dünya sıralamasında birinci sırayı aldığı da araştırmanın ortaya çıkardığı bir gerçek. Diğer yandan montaj sanayiinde de önlem almamanın yanısıra eski teknolojili makine kulanımının kazaların en temel nedeni olduğu araştırma sonucunda bir kez daha kanıtlandı.

Yapılan tüm araştırmaların ve raporların sonuçlarına karşın iş cinayetleri hergün artan bir hızla devam ediyor.

SEKA HAFTALIK DERGİLERİN KAĞIT TAHSİSİNİ KESMEYE ÇALIŞIYOR!

SEKA haftalık dergilerin kağıt tahsisini keyfi bir uygulama sonucu gaspetmeya çalışıyor. SEKA nın uygulaması 8 ay önce çıkartılan ve bugüne dek hatırlanmayan bir bakanlar kurulu kararnamesine dayandırılmaya çalışılıyor. Kararnamenin uygulaması icin Basın İlan Kurumu'na başvurularak, haftalık dergilerin tirajının ve satışının bildirilmesi istendi. Ne var ki, uygulamaların keyfilik zinciri bu kez de Basın İlan Kurumu'nda takıldı. BİK'de SEKA'nın istemini Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'na rapor edeceğini belirterek, sorunu sürüncemede bıraktı. Şimdi SEKA'nın haftalık dergilere kağıt tahsisi yapıp yapmayacağı konusunda ortada bir açıklık yok.

SEKA'nın bu tutumunda 14 Ekim secimlerinden sonra ortaya çıkan hükümet değişikliğinin etkisi olduğunu söylemek herhalde bir kehanet olmasa gerek!

TİSK BAŞKANI NARİN, YENİ HÜKÜMETİN İSTEKLERİNİ SIRALADI

Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu başkanı Narin geçtiğimiz hafta içinde yaptığı açıklamada, özel sektörün "güçlenebilmesi" için gerekli koşulları açıkladı. Narin, açıklamasında "gayrimeşru kazancın önlenmesini de istedi.

Özel sektörün finansman sıkıntısı içinde olduğunu da belirten Narin Bankaların fonlarını üretken alanlara yatırmalasını istedi. Ayrıca SSM fonlarının da üretim için kullanılması gerektiğini savunan Narin, bu fonların büyük burjuvazinin kullanımına verilmesini istedi.

Narin'in açıklaması özel sektörün mevcut kolaylıklar yanında kamunun tüm olanaklarının kendi emrine verilmesi isteğinin açık bir kanıtı odu.

YÜRÜYÜŞ

Sahibi: Yürüyüş Yayıncılık Ltd.Şti. adına NİHAT SARGIN ● Genel Yayın Yönetmeni: Zeki KILIÇ ● Yazı İşleri Müdürü: Neşet KOCABIYIKOĞLU ● Teknik Sekreter Bülent ARTAMLI ● Yönetim: Konur Sok. 15/8 Kızılay - ANKARA Tel 17 45 81 ● İstanbul Bürosu: Piyerloti Cad. 21/1 Çemberlitaş - İSTANBUL Tel: 26 35 67 ● Avrupa Temsilciliği: COODIFF 13/2 Square Wiser - 1040 Bruxelles - BELÇİKA, Tel: 230 34 72 ● İlan Koşulları Arka kapak renkli 22.500 TL., Arka Kapak siyah beyaz 18.000.TL., İç sayfalar sütun santimi 80 TL., Yayın İlanları % 50 indirimlidir ● Baskı: Daily News Web Ofset Tesisleri

● Abone koşulları: Yıllık 300.- TL, altı aylık 150.- TL. ● Avrupa: Yıllık 60 DM, altı aylık 30 DM, ● Amerika: Yıllık 2000.-TL, altı aylık 1000.- TL. ● Avustralya-Japonya: Yıllık 2500 TL., altı aylık 1250 TL.

● Ödeme adresi: TÜRKİYE: YÜRÜYÜŞ DERGİSİ POSTA ÇEKİ 100234 ● AVRUPA: COODIFF POSTA ÇEKİ: 000-1164657-75 BRUXELLES-BELÇİKA

ESKİ HAMAM AMA ESKİ TAS DEĞİL

ZEKİ KILIÇ

Türkiye İşçi Partisi Merkez Yönetim Kurulu, seçim sonuçlarına ilişkin yaptığı değerlendirmesinde "14 Ekim seçimlerinin sonuçları toplumumuzda bir sağa kayışı göstermektedir" saptamasını yapmıştı. Bu olgunun sonucu, ister hükümeti kursun, ister kurmasın, Demirel'in Başbakanlık yapmak üzere görevlendiriimiş olmasıdır. İkinci bir sonuç ise, CHP'nin seçim sonuçlarından sonra içerisine girdiği süreç ve son kurultay'ın niteliği ve sonuçlarıdır.

Demirel'in hükümet kurmak için çalışmalarına başlamasıyla birlikte, gerici ve faşist güçler saldırılarını birden artırmaya başladılar. Kurulacak hükümet programına alınacağı söylenen, ' fevkalade hal' yasası, DGM yasası, peşinen sıkıyönetimi devam ettirme talebi v.b. gibi, herşeyden önce temel hak ve özgürlükleri hedef alan yönelişler, saldırıların ulaştırılmak istendiği yeri açık seçik gözler önüne sermektedir. Daha açık bir deyişle bugünkü koşullarda böylesine pervasızlaşan çok yönlü saldırılarla ulaşılmak istenilen nokta, hiç kuşkusuz politik özgürlüklerdir; politik özgürlükleri kısıtlamak, onları askıya almaktır.

Birinci ve İkinci Milliyetçi Cephe hükümetleri döneminde, devlet aygıtı, sistemli bir biçimde faşistleştirilmeye başlandı. Bu uygulamalar sonucunda, faşizm, devlet kurumları içerisinde ciddi bir örgütlülük düzeyine ulaştırıldı. Böylece, faşist örgüt birimlerinin daha önceden de yönlendirdiği terör hareketleri artık sadece devlet güçleriyle karşılıklı yardımlaşma ilişkileri içerisinde kalmakla yetinmiyor, bir adım daha ileri giderek, yaratılan teröre devlet resmiyetini de vermeye başlıyordu. Kısacası, devlet aygıtına yerleştirilen faşist örgüt birimleri, hızla, yasal birimlere dönüşme dolayısıyla yürüttükleri şiddet eylemlerini de yasal şiddet eylemi biçimlerine dönüştürme sürecine girdiler.

MC hükümetleri, devleti faşistleştirme politikası sonucunda hedefleri, biçimi ve zamanı planlanabilen örgütlü faşist şiddet eylemleri yoluyla işçi ve emekçi sınıfların, demokratların, ilericilerin ve sosyalistlerin politik özgürlüklerini fiilen işlemez hale getirmeye çalışıyordu. Ancak bu şekliyle bile, temel hak ve özgürlüklerin kullanılmasının önü alınamıyordu. Kaldı ki, MC hükümetleri açısından zaten başından beri, devleti faşistleştirme politikası, sadece adımlardan biriydi. Fakat diğer adımın gerçekleşebilme koşulları sağlanamıyordu. Demirel, o dönemde "DGM" yasasını, olağanüstü yeni yasal düzenlemeleri vb. gibi yasal şiddet yöntemi önerilerini gündeme getirmekle birlikte, bunları gerçekleştirebilme olanaklarını bulamadı. Oysa MC açısından asıl ulaşılması gerekli hedef buydu.

İşte, gerici ve faşist güçlerin saldırılarının yürütücüsü olma misyonunu yüklenen Demirel, dün yapamadığını bugün yapmaya çalışıyor. Dün bulamadığı nesnel ve öznel koşulları bugün bulduğuna inanıyor ve yeniden temel hak ve özgürlükleri kullanılmaz duruma getirmenin yol ve yöntemlerini arıyor. Bugün gerici ve faşist güçler açısından mücadelenin gelip dayandığı nokta, en açık biçimiyle budur.

Demirel'in dün önünde engel olan ve örneğin 1977'de DGM'ye karşı çıkışında görece de olsa kendi kendisiyle tutarlı olan CHP, bugün artık engel değildir. Ayrıca, CHP'nin zaten kendisi yeni anti-demokratik yasal düzenleme önerilerinin gerçekleşmesi için çaba göstermişti. Dolayısıyla CHP'nin lade hal" vb. gibi önerilere karşı çıkması, halk kitleleri açısından onun tutarsızlığını açıkça sergileyecek ve karşı çıkışının etkinliğini azaltacaktır. Gerçekten de CHP'nin yürüttüğü teslimiyetçi politika ile birlikte, aynı zamanda temel hak ve özgürlüklere yönelen bu tutumu, bugün gerici ve faşist güçlerin saldırılarının azgınlaşmasını nesnel olarak kolaylaştırmıştır.

Diğer yanda, Ecevit etkili çevrelerle, özellikle ordu üst kademeleriyle ilişkilerine önem verdi; ve bu anlamda da bu çevrelerin desteğini yanına aldı. Ama bu öyle bir destektir ki, aynı destek çok kısa bir sürede ve hazır bir şekilde AP'ye de kayabilir. Özellikle, ' fevkalade hal", "DGM" vb. gibi yasaların gerçekleşmesi için. Bu da, Demirel için uygun bir koşul durumundadır.

Yine, CHP'nin çok kısa bir süre sonra ilan ediliş amacına da aykırı bir işlev görmeye başlayan sıkıyönetimi ısrarlı bir şekilde uzatmaya çalışmış olması da, bugün Demirel'in sıkı yönetimi belirsiz süreler için uzatacağını açıkça söylemesine neden olmaktadır.

Yine CHP'nin seçim sonu içerisine girdiği süreç de, Demirel için aranan koşullardan bir diğeridir. CHP Kurultayı olarak somutlaşan bu süreç, en kaba bir deyişle geriye dönüş, sağa kayıştır.

CHP'nin sağ yönetimi, Ecevit'in şahsında, açıkça sağa yönelirken, daha ödüncü bir politika sürdürmeye yönelik yeşil ışıklar yakarken, buna karşılık, muhalefet de, bundan önceki kurultayda ilerisi için olumluluklara işaret olabilecek konumlarından daha gerilere düşmüştür.

Ecevit, yaptığı her konuşma ile, verdiği her demeç ile muhatap olarak CHP'yi ve onun kurultayını seçmek yerine, sanki daha bir üst kademeye rapor veren bir tutumun içerisinde olmuştur. Ecevit'in tarafsız, partizan olmayan, bürokratlara saygılı parti olarak CHP'yi nitelendirmesi "üst kademeye rapor" verme görünümüne haklılık kazandırmaktadır.

Ecevit'in "biz faşizmi iktidardan indirdik" değerlendirmesine, muhalefetten tek ciddi itirazın olmaması, aslında Kurultayı nitelendirmeye yeterli kanıttır. Faşizmi iktidardan indirmekle, denilmek istenilen, hükümetten ya da devlet dairelerinden bir kısım faşistlerin alınması ya da etkisizleştirilmesidir. Oysa bu da önemli olmakla birlikte, faşizmi altetmenin temel yöneliş biçimi, politiktir; ve faşizm, ancak politik ve ideolojik olarak, onu besleyen ekonomik dayatmaları kurutarak iktidardan indirilebilir. Halbuki CHP; böylesine bir tutumun içerisine girmediği gibi, tam tersine bu politikanın en temel unsuru olan ve herşeyden önce gündemin sürekli baş maddesi yapılarak, gözbebeği gibi korunması gereken temel hak ve özgürlüklerin kullanılmasını önlemeye çalışmıştır. Kitlelerin temel hak ve özgürlüklerini kullanma taleplerı, önlenmeye ve askıya alınmaya uğraşılmıştır. Demirel ve yeni tür MC hükümeti, bugün açılan bu yolda yürümektedir.

Buna karşılık, CHP yönetiminin solunda yer alan parti içi muhalefet bu gidişi durduracak ya da bu gidişi değiştirecek ciddi bir çabanın içerisine girmemiştir. Muhalefet, kesinlikle görevlerini görmeyen bir anlayış içerisinde olmuştur. Bu nedenle, dün görevlerini görmeyen ve bu görevler için mücadeleye girmeyen muhalefetin, ciddi bir muhalefet yapmasını beklemek imkansızdır.

Şimdi Ecevit ve onun sağ yönetimi, Kurultay sırasında da ortaya çıktığı gibi, her ne şekilde olursa olsun 1981'e kadar iktidara gelme hesap ve planı içindedir. Ancak CHP açısından 1981'e kadar ne şekilde olursa olsun iktidar olma hesabı, böyle bir olasılığın gerçekleşeceği zamana kadar onu ödüne zorlayacak, onun emperyalizme ve tekelci büyük burjuvaziye teslimiyetini daha da pekiştirecektir. Demokrasi açısından CHP'nin ileride hükümet bile olsa işlev ve önemi, onun bundan sonra temsil ettiği kitlelerin dövüşkenliğini artırmasına, demokratik toplumsal muhalefet içindeki yerini ve önemini kavramasına paralel olarak değerlenecektir. Parti içi muhalefetin gerçekten bir işlev görebilmesi, CHP'yi böylesi birmücadeleye sokmaya öncülük etmesiyle mümkündür. Muhalefet, mücadelesini yalnızca CHP içi mücadele, delege oyunu veya pratiği olmayan ileri sözler söylemek ve sıfatlar taşımakla sınırlarsa ; gerçekten muhalefet olma özelliğini kazanamayacağı gibi, CHP'yi de demokrasi açısından önemi yadsınamayacak işlevlerine kavuşturamaz.

Tüm bu olumsuzluklar, zorlu bir döneme girişin habercisidir. Bu yüzden, ilericilerin, demokratların, sosyalistlerin önlerinde duran görevleri kavramaları, bu görevlerin gereklerini titizlikle ve kararlılıkla yerine getirmeleri mutlak bir zorunluluktur. Bu zorunluluktan kaçış, gerekçesi ne olursa olsun, nesnel olarak gerici ve faşist güçlere yeni adımlar atmalarına, yeni hesaplar yapmalarına olanak kazandırmaktan öte bir işlev görmeyecektir.

Bugünkü koşullarda, mücadelenin yoğunlaştığı noktada gerici ve faşist güçlerin hesap ve tertipleri nedir, ne yapmak istemektedirler? Buna karşılık, biz ne yapmalıyız? Hem karşı tarafın şu anda ve gelecekteki hesaplarını bilmek, bu tertipleri boşa çıkartmak için; hem de, görevlerimizi netleştirip, mücadele araçlarımızı kullanabilecek elleri çoğaltmak, kısacası yeni MC'nin karşısına örgütlü birleşik halk gücünü çıkartmak için; tezeiden, ama geçmişten dersler çıkartarak, hata ve zaaflarımızı giderərek bu sorulara doğru cevap bulmaya çalışmak, tüm görevlerimizin belirlenmesi ve netleşerek yaşama geçirilmesi için ilk koşuldur.

EKONOMİK BUNALIM YABANCI YATIRIMCILARIN TÜRKİYE'YE İLGİSİNİ ARTIRDI

Ekim ayında Yugoslavya ve Yunanistan ile birlikte Türkiye'yi de ziyaret eden Amerikan Denizaşırı Özel Yatırım Kurumu (OPIC) temsilcilerinin ardından, bir başka yatırımcılar grubu misafir edildi.

Bu kez, Merkezi İsviçre'de bulunan "Business International" adlı uluslararası firmalara danışmanlık yapan bir kuruluş İstanbul'da bir seminer düzenledi. "Türkiye: Ticaret ve Yatırımın Geleceği" konulu seminere, Business International'a bağlı 70 uluslararası firma temsilcisi kapatıldı. Örgüt başkanı McKean, Türkiye'de yatırım olanaklarının ele alındığı toplantı sonunda yaptığı konuşmada şöyle buyurdu:

"Türkiye çok ciddi bir bunalım dönemine girmiştir. Kısa zamanda, bu bunalımı çözmesi çok zordur. Konferansımızda, her iki taraf olarak,yani yabancı yatırımcılar ve Türk işadamları ilebürokrasi ve hükümet arasında Türkiye'nin durumunu görüşmek olanağı ortaya çıktı."

"Geçmişte ve bugün Türkler ile yabancıların birbirlerini anlayamadıklarını" da öne süren McKean bu anlaşmazlığı, "taraflar arasında çok az temas yapılmasına" bağladı.

Bunca içli-dışlılığa karşın diyalog eksikliğinden sözeden McKean'in açıklamaları, 5-8 Kasım tarihleri arasında yapılan semineri izleyen Türk işadamlarınca yerinde bir tespit olarak değerlendirildi. Üstelik, bu seferki yabancı yatırımcılar topluluğu bürokratik engellerden fazlacak yakınmıyordu. Business International başkanı Richart McKean, aynı konuşmasında, İstanbul'da seminer boyunca yaptıkları temaslar sırasında Türkiye'deki yatırımcının Yabancı Sermayeyi Teşvik Yasası'na değil,bunu uygulayan kişilerin uyum ve mantalitelerine baktıklarını söyleyerek, buna göre bir değerlendirme yapacaklarını bildirdi.

BİRİNCİ GÖREV ANTİ-FAŞİST KİTLE MÜCADELESİNİN BOYUTLARINI YÜKSELTMEK İÇİN SON OLANAĞI BİLE HAREKETE GEÇİRMEK İKİNCİSİ İSE KİTLE EYLEMİNDEKİ YÜKSELİŞİ KÖKLÜ SINIFSAL ÇÖZÜMLERE YÖNELTMEKTİR.

Görev: Köklü çözümlere yönelmek

Süleyman Demirel tarafından kurulmaya çalışılan tek başına AP bükümetinin dayanacağı ilkeler şimdiden belli olmuştur. Bu ilkelerin odaklandığı başlıca iki nokta, sıkıyönetimin yetkilerini genişletmek, uygulama alanını ve kapsamını genişletmek, özellikle politik haklara ve özgürlüklere karşı baskı aracı işlevini güçlendirmek ve anti-demokratik baskı yasalarına yenilerini eklemeyerek varolanları pekiştirip uygulamasını güçlendirmektir. Demirel, bu politikasıyla, tek başına AP hükümetini gerici-faşist bir yönetime geçişin basamağı yapmayı amaçlamaktadır.

Hükümetin tasarlanan süresiyle ilgili olasılıklar, bu temel politikayı değiştirecek değildir. Demirel'in 1980 içinde bir erken seçime yönelmek hesabıyla AP hükümetinin süresini kısa tutma girişimleri, bu süreyi mümkün olan en etkin biçimlerde, gerici-faşist bir yönetimin unsurlarını oluşturmak için değerlendirmeye çalışmasıyla sonuçlanacaktır.

Bu gelişme doğrultusu karşısında demokratik güçlerin izlemesi gereken politika son derecede kritik bir önem taşımaktadır. Demokratik güçler, mümkün olan en geri mevzilere çekilmeye yönelik bir tutumu mu benimseyeceklerdir; yoksa demokratik, devrimci istemler platformunu mümkün olan en yüksek düzeye çıkarak köklü çözümlere mi yöneleceklerdir?

Çok açık olarak bilinmektedir ki, Türkiye'de egemen sınıfların bunalımı ve gerici-faşist bir yönetime geçiş istemleri, egemenliklerini eskisi gibi sürdürecek durumda olmalarından kaynaklanmaktadır. Egemen sınıfların iktidarında önemli gedikler açılmıştır ve onlar için sorun, bu gediklerin kapatılması sorunudur.

Bu koşullarda gerici-faşist bir yönetime geçişin koşullarını sadece egemen sınıfların istemleri belirleyebilecek durumda değildir. Bu koşullar, büyük ölçüde, anti-faşist, demokratik kitle hareketinin düzeyine ve anti-faşist güçlerin birliğinin boyutlarına bağlıdır. Dolayısıyla, bir yandan gerici-faşist bir yönetime geçiş istemlerinin olgunlaşması, diğer yandan da anti-faşist, demokratik kitle hareketinin boyutlarının bugüne kadar görülmeyen düzeylere çıkarılmasını bunun için son olanağı bile harekete geçirebilmek kaçınılmaz olarak gündeme getirmektedir. Gericilik ve faşizm güçleriyle demokrasi güçleri arasındaki mücadelenin sonucunu bu belirleyecektir.

Ama sadece demokratik kitle eyleminin yükseltilmesi ve anti-faşist güçlerin birliğinin geliştirilmesi yeterli değildir. Kitlelerin eylemindeki yükseliş ve anti-faşist güçlerin birliği, bunalımdan faşizmin maddi ve sınıfsal kaynaklarını ortadan kaldırarak çıkmayı sağlayacak köklü dönüşümleri hedef olarak gündemine almak zorundadır. Kitle hareketinin ve anti-faşist birlik hareketinin dayandığı politik platform, böylesi köklü dönüşümleri, köklü çözümleri içine almak zorundadır.

Dolayısıyla bugünün gelişen koşullarındaki temel görev, demokratik güçlerin mücadelesine böylesi hedefleri benimsemek, mücadeleyi o hedeflere yöneltmektir.

gündemin başında

Zorlu dönem, ileri mevziler

Demirel'in hükümeti kuracağı kesinleşti. MHP ve MSP liderleriyle yapılan görüşmeler sonunda kurulacağı açıklanan hükümetin güvenoyu alacağı da ortaya çıktı.

Böylelikle önümüzdeki günlerde iktidar olmayı bir türlü beceremeyen Ecevit hükümeti, yerini dışardan destekli Demirel hükümetine bırakmış olacak.

Kurulacak hükümetin neler yapmayı planladığı belli olmuştur. AP Genel İdare Kurulu'nca program taslağı olarak hazırlanan "tebliğ", kurulacak bükümetin temel amacının, işçi-emekçi sınıf ve katmanların başta politik hak ve özgürlükleri olmak üzere, ekonomik-demokratik hak ve özgürlüklerini hedef almak olduğunu göstermektedir.

Anti-komünizm temeli üzerine oturtulacak olan hükümetin DGM'leri oluşturmaya çabalayacağını açıklaması hiç kimse için şaşırtıcı olmadı. Aynı şekilde "Fevkalade haller kanunu" nun çıkartılmasından, toplantı ve gösteri yürüyüşleri yasasında ve dernekler yasasında bazı değişikliklikler yapılmasına kadar bir dizi yasal "düzenleme" içine girmek istendiği de bir "sır" değiidi.

Bugün Demirel alışılagelmiş ortaklarıyla birlikte değil, onların dıştan desteği ile iktidara yaklaşmıştır. Ne var ki, Demirel'in sözleriyle 'hükümetin temel felsefesi" MC'lerden farklılık taşımamaktadır. Zaten MHP çevreleri de kurulacak Demirel hükümetinin "bu felsefe"den ötürü "her milliyetçi tarafından" destekleneceğini belirtmektedirler.

Bu nedenle de MHP'siz bir bükümetin oluşacak olmasından ötürü "bir 3. MC tehlikesini fazla yakından hissetmeyebiliriz" anlayışı bütünüyle yanlıştır. Hiç unutulmamalıdır ki, AP tekelci, büyük sermayenin bas partisidir ve MHP, AP'nin kolu-kanadı altında büyütülmüştür.

Yoğun anti-demokratik saldırılara girişileceği ne kadar kesinse, bu saldırıların karşısında demokratik hak ve özgürlüklere sımsıkı sarılan, ileri, demokratik ve ekonomik istemler için mücadele vermek durumunda olan demokratik güçleri bulacağı da o kadar kesindir.

İşçi ve emekçi kitleleri daha ileri demokratik istemleri yaşama geçirmek, köklü demokratik dönüşümleri başarabilmek ve bütün bunları sosyalizm mücadelesinin bir parçası kılabilmek doğrultusunda zorlu görevler beklemektedir. Demokratik hak ve özgürlükleri korumanın, pekiştirmenin yolu, köklü çözümler için sürdürülen mücadelenin başarısına sıkı-sıkıya bağlıdır.

Hükümetten düşen CHP'nin temel yanılgısı da bu koparılmaz bağı görmezlikten gelmek olmuştur. "Devleti biz kurduk, biz kurtaracağız" anlayışından hareket eden CHP, bu anlayışı ile Demirel'in "temel felsefe"sine hizmet etmiş, onun değirmenine su taşımıştır. CHP demokratik istemleri yaşama geçirme görevini bir kenara koyarken, bu görevin karşısına onunla bağdaşmaz bir tutumu, "otoriteyi sağlama" tutumunu çıkarmıştır. Örneğin devlet dairelerinin faşistlerden arınması sorununa yaklaşırken, "yansızlıkla otoriteyi sağlama" tutumunu benimsemiş, köklü bir çözümü getirecek olan grevli, toplu sözleşmeli sendikal hakların tanınması istemini unutmayı, dahası KİT'lerdeki işçileri memur yapmayı planlamayı tercih etmiştir. Faşistleştirme girişimlerinin karşısına her alanın demokratik yapı ve işleyişe kavuşturulmasıyla çıkılacağını, panzehirin bu olduğu gerçeğinl anlamamazlıktan gelerek bir ' siyasi yatırım" yaptığı yanılgısına saplanmıştır.

Demokratik güçler bugün daha zorlu görevler ile karşı karşıya ise bunda CHP hükümetinin bu anlayışının ve uygulamalarının önemli bir payı vardır. Unutmamak gerek. "Özel İhtisas Mahkemeleri"nden söz eden, "sivil sıkıyönetim" anlamına gelecek bir dizi önleme yönelme hazırlığında olan, sıkıyönetimi ilan eden CHP'den başkası değildir. Şimdi Demirel'e kalan, açılan bu kanalda yürümeye çalışmaktır.

İktidar değişmektedir, ama faşizme geçit vermeyecek olan güçler gene aynıdır, gene görev başındadır. Daha zorlu görevleri başarmaya, daha ileri mevzileri ele geçirmeye hazır olarak.

• neşet kocabıyıkoğlu

Kapatılan MTTB şubesi ilericileri fişliyor

Aşağıda kimliği belirtilen şahısların hangi fikre mensup olduklarını, aktif veya pasif şeklinde nitelendirerek (misal: CHP-Aktif) önemine binaen en kısa bir zamanda belirtilen adrese göndermenizi rica ederim.

Reis

NOT: E.D.M.M. Akademi kayıt şartları aşağıdadır. Gelecek arkadaşların bu şartları haiz olarak gelmeleri ve Elazığ İzzetpaşa Camii altında İLİM YAYMA DERNEĞİ'ne müracaat etmeleri gerekmektedir.

ELAZIĞ DEVLET MÜHENDISLIK VE MIMARLIK AKADEMISİNİN ... ÖĞRETİM YILI KESİN KAYITLARINDA İSTENEN BELGELER

İlerici, demokratik kitle örgütleri üzerindeki baskılar alabildiğine artarken, gerici-faşist örgütler de çalışmalarına son hızla devam ediyor. Özellikle yüksek öğrenim kurumlarında yeni öğrenim dönemine girilirken gerici-faşist örgütlerin bu okullara kaydolacak ilerici öğrencileri fişleme çabaları da artıyor. Fişlenen öğrencilerin faşist namluların hedefi olabilecekleri de biliniyor.

YÜRÜYÜŞ'ün eline geçen bir belge tüm bu planların yeni bir kanıtını oluşturuyor. MTTB Elazığ Şubesi'nden bir başka şubeye gönderilen bir mektupta Elazığ DMMA ve Fırat Üniversitesi'ne yeni giren bazı öğrencilerin isimleri ve bitirdikleri orta öğrenim kurumları yer alıyor.

Yapılması istenen, mektupta aynen şöyle belirtiliyor:

"Aşağıda kimliği belirtilen şahısların hangi fikre mensup olduklarını, aktif veya pasif şeklinde nitelendirerek (misal: CHP-aktif) önemine binaen en kısa bir zamanda belirtilen adrese göndermenizi rica ederim. Reis" Reis imzasının üstünde MTTB şubesinin mührü de bulunuyor.

Gönderilen listede 10 öğrencinin ismi yer alıyor. Mektubun son bölümünde yer alan "Not'ta" ise şöyle deniyor: "Teşkilatımız sıkıyönetim münasebetiyle kapalıdır."

Bu belge gerici faşist örgütler karşısında hareketsiz kalanlara, göstermelik önlemlerle faşist katliamları engelleyebileceklerini sananlara yeterli bir cevap oluyor.

Nükleer Füze Programı Demirel'i bekliyor

Batı Avrupa'ya yeni nükleer silahların yerleştirilmesini öngören NATO programı, NATO daimi temsilcilerinin Brüksel'de yaptıkları hazırlık toplantısında benimsendi. Hazırlık toplantısında iki çalışma grubu tarafından hazırlanan rapor, önümüzdeki hafta Hollanda'nın başkenti Lahey'de toplanacak olan ve Savunma Bakanları'ndan oluşan Nükleer Planlama grubunun onayına sunulacak. Programın Nükleer Planlama grubunda onaylanmasından sonra projenin Aralık ayındaki Bakanlar Konseyi'nde ele alınarak kesinleşmesi bekleniyor.

Söz konusu NATO programı, Atlantik Konseyi'nin 1978 Mayıs'ındaki toplantısında hazırlanmıştı. Program, 1983'ten itibaren Batı Avrupa'ya 572 adet orta menzilli (600 km'yi aşkın) füzenin yerleştirilmesini, bunların 464'ünün kanatlı füzelerden, 108'inin ise 2000 km. menzilli Amerikan Pershing füzelerinden oluşmasını içermektedir. Bu füzelerin Federal Almanya'daki 700 km menzilli Pershing-2 füzelerinin yerini alacağı bildirilmektedir.

Şu anda Batı Avrupa üzerinde 7000 adet taktik nükleer silah taşıyan füzel bulunduran Nato'nun, yeni bir silahlanma programı değil de, "orta menzilli füzelerin modernleştirilmesi" olarak sunmaya çalıştığı bu proje, bölgede yumuşama ilişkilerini temelinden tehdit edecek niteliktedir. Sovyetler Birliği, söz konusu projenin bu niteliğini çok önceden ortaya koyarak, Varşova Paktı üyesi diğer müttefikleriyle birlikte NATO'ya karşı barış önerilerini açıklamıştır. Ama NATO kurmaylarından gelen yanıt, şimdilik, silahlanma programına daha büyük hararetle sarılınmasından ibaret olmuştur. Geçtiğimiz hafta bu konuda Pravda'nın sorularını yanıtlayan SSCB Devlet Başkanı Brejnev, NATO Bakanlar Konseyi'nin hazırlıklarına işaret ederek, bunların, olumlu gelişmeleri daha başından öldürmeye yol açabileceğini açıklıkla belirtmiştir.

Sorun, Türkiye açısından da büyük önem taşımaktadır. Bir süre önce Başbakan Ecevit'in, Türkiye'ye yeni nükleer başlıklı füzeler yerleştirilmesine karşı olduğunu açıklaması, dünya demokratik kamuoyunu olumlu etkilemişti. NATO'nun savaşçı kurmayları, Demirel'in kurmaya hazırlandığı hükümete ise, yeni silahlanma programının uygulanması için çok önemli bir olanak olarak bakmaktadır. Çeşitli yabancı basın organları, yeni nükleer başlıklı füzelerin yerleştirilmesinde Türkiye'nin stratejik önem taşıdığında birleşmektedirler.

Demirel'in, AP hükümetinin temel ilkelerine ilişkin yaptığı açıklamada, "Türkiye'nin taahhütlerine bağlı kalacağı" yönündeki vurgulaması, NATO merkezlerine şimdiden verilen bir teminat niteliğini taşımaktadır. Demirel hükümetinin işbaşında olacağı ilk günler, Türkiye'yi emperyalist merkezlere bağlama girişimlerinde yeni aşamalara tanık olacaktır.

Demirel'in Savunma Bakanı adaylarından Bilgiç: Nükleer füzeler sorunu AP hükümetini bekliyor.

Demirel'in sürekli sıkıyönetim planı

Demirel'in AP'nin tek başına hükümetini kurma çalışmaları, geçtiğimiz haftanın sonuna doğru sonuç aşamasına yaklaştı. Hükümeti kurma çalışmalarının her aşamasında AP iktidarının temel hedeflerini açıklamaya ağırlık veren Demirel, böylece yeni hükümetin niteliklerinin de belirlenmesini sağladı.

AP hükümetinin yöneleceği politikanın başlıca uygulama maddeleri şunlar olacaktı:

1) "Huzur ve sükun tesis edilinceye kadar" sıkıyönetimin sürdürülmesi; yani sıkıyönetimin görev ve yetkilerinin genişletilerek uygulama kapsamının da yaygınlaştırılması.

2) "Olağanüstü durum" ya da "Fevkalade hâl" yasasının çıkarılması.

3) Devlet Güvenlik Mahkemeleri'nin yasalaştırılması.

4) Ceza ve Usul, İl İdaresi, Emniyet Teşkilatı, Polis Vazife ve Selahiyetleri yasalarının daha da anti-demokratik, gerici bir yönde değiştirilmesi.

5) Sendikalar, Dernekler, Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri yasalarının da demokratik hak ve özgürlükleri sonuna kadar kısıtlayacak yönde yeniden biçimlendirilmesi.

6) MİT ve diğer istihbarat örgütlerinin, demokratik güçlere karşı daha ağır bir baskı aracı olarak işletilmesini sağlayacak önlemlerin alınması.

Demirel bu tasarılarını açıkça ortaya koyarken, "Anayasanın ve diğer yasaların yasakladığı akımlar" edebiyatına ağırlık vererek, başta 141 ve 142 olmak üzere düşünce ve örgütlenme özgürlüğünü tehdit eden, işçi sınıfının ve emekçilerin politik örgütlenmelerini ve bilinçlenmelerini önlemeye yönelik gerici-faşist yasa hükümlerinin de uygulanabilirliğini artırma amaçlarını dolaylı biçimde dile getiriyordu.

Demirel'in, AP hükümetini gerici-faşist bir yönetime geçişin ilk basamağı yapmayı hedef alan bu tasarıları, tekelci büyük sermayenin ivedi ekonomik gereksinimlerini karşılamaya ve ülkenin emperyalist güçlere bağımlılığını artırmaya yönelik program hazırlıklarıyla da tamamlanıyordu. Bunlar arasında özellikle dikkati çekenler, büyük sermayenin karşılaştığı bürokratik engellerin giderilmesi, yabancı sermaye akımını yavaşlatan yine bürokratik düzenlemelerin kaldırılması, ordu mensuplarının hayat seviyesinin yükseltilmesi gibi önlemlerdi.

Demirel'in hükümet kuruluşu sırasında açıkladığı bu tasarıları, "sürekli sıkıyönetim" niteliğindeki bir politikayı egemen kılma amaçlarını ortaya koymuştur. Demirel, hedef aldığı hükümet süresi içinde, böylesi bir yönetimi oluşturmak için AP'nin neler yapabileceğini ve büyük sermayenin ekonomik sıkıntılarına uzun erimli çözümler bulmak için yine AP'nin hangi olanakları kullanabileceğini kanıtlamayı planlamaktadır.

AP'nin hazırlandığı hükümet biçimi, en başta politik özgürlükler için mücadele kampanyasının yükseltilmesinin ivedi önemini ortaya koymaktadır. Bunun yanında, emekçi halkın yaşam düzeyinin savunulması için etkin kitlesel mücadele biçimlerinin geliştirilmesi de günceldir.

Emekçilerin eylem birliğinde yeni halka

Sosyal Sigortalar Kurumu yönetiminin demokratikleştirilmesine yönelik önemli bir adım geçtiğimiz günlerde atıldı.

DİSK'e bağlı Sosyal-İş Sendikası, engeç 1979 Aralık ayı sonuna kadar yapılması gereken Sosyal Sigortalar Kurumu Yönetim Kurulu (Müdürler Kurulu) Kurum Personeli temsilcisi seçimi için 9 örgüte güçbirliği çağrısında bulundu. Bu örgütler: DİSK'e bağlı Devrimci Sağlık-İş Sendikası, Türk-İş'e bağlı Petrol-İş Sendikası ve Tez Büro-İş Sendikası, bağımsız Tüm Has-İş Sendikası ile TÜMDER, TÜTED, Türk Tabibler Birliği, TÜSDER ve Sigorta Müfettişleri Derneğiydi.

Toplam on örgütün somut bir konuda güçbirliğini sağlamak için yaptıkları toplantılar sonucunda bir bildirinin yayınlanması oy birliği ile kararlaştırıldı.

"Sosyal Sigortalar Kurumu Yönetim Kurulu (Müdürler Kurulu) Kurum personel temsilcisi seçimi en geç 1979 Aralık ayı sonuna kadar yapılacaktır.

"Halen bu görevde faşist Sağlık-İş Sendikasının faşist Genel Başkan vekili Savaş Benli bulunmaktadır.

"Yapılacak seçimde faşist Sağlık-İş'in adayına veya dolaylı destekleyeceğine karşı, demokratik güçlerin karşı koyması ve müşterek adayın seçimi kazanması, seçim platformunu ekonomik-demokratik mücadelenin gelişip güçlendirilmesi için kullanılması kaçınılmaz bir görevdir.

"Biz aşağıda imzaları bulunan kuruluşların merkez yöneticileri ve merkez adına yetkili temsilcileri olarak bu amaçla güçbirliği yapmaya ve müşterek saptayacağımız bir adayı sendika adayı olarak göstermeye karar verdik.

'Güç ve eylem birliğimizin adayı karşısında olacak tüm kişi ve kuruluşlarla da mücadele etmeyi görev sayacağız."

DİSK/Sosyal-İş Sendikası Genel Başkanı Özcan Kesgeç, Tüm-Has-İş Sendikası. Genel Sekreteri Garip Aydındağ, DİSK/Devrimci Sağlık-İş Genel Sekreteri Düzgün Doğan Halis, TÜMDER Genel Başkan Yrd. Fatih Üstün, TÜTED Genel Sekreteri Reşit Oğuz, TTB Merkez Konseyi Adına Dr. Ali Ağzıtemiz, Tez Büro-İş Genel Sekreteri Turan Barut, Petrol-İş Genel Merkezi Adına Şükrü İnci, TÜSDER Genel Başkanı Hasan Fehmi Mavi, Sigorta Müfettişleri Derneği Genel Sekreteri Mazlum Çelik.

Sosyal-İş'in DSF'ye üyeliği kesinleşti

DİSK'e bağlı Sosyal-İş Sendikasının Dünya Sendikalar Federasyonu'na (DSF) ve bu federasyona bağlı Uluslararası Kamu Hizmetlileri Sendikaları Birliğine, (TUI) üyeliği kesinleşti.

DİSK'e bağlı Sosyal-İş Sendikası'nın 7-8 Temmuz 1979 tarihlerinde yapılan olağanüstü genel kurulunda Dünya Sendikalar Federasyonu'na üye olunması oybirliği ile kararlaştırılmıştı.

Sosyal-İş'in DSF'ye başvurusu üzerine gelen yanıtta şunlar belirtildi.

'Sizlerin sendikal hak ve özgürlükler uğrunda verdiğiniz mücadeleye özel bir dikkat göstermek zorundayız. Ülkenizde bir milyondan fazla emekçinin sendikal hak ve özgürlükleri tanınmıyor.

'BM'nin ve ILO'nun (Uluslararası Çalışma Örgütü) uluslararası düzeydeki sayısız karar ve belgelerinde tanınan bu hakları Türk yasaları inkar ediyor ve bu işçileri memur olarak tanımlıyor.

"... Bütün bu nedenleri gözönüne alan Sekreterliğimiz Sendikanızın TUI üyesi olma başvurusunu kabul etmiş bulunuyor.'

DSF'ye üyeliğiyle Sosyal-İş Sendikası, bugüne kadarki tutarlı mücadelesine, kitle ve sınıf sendikacılığı ilkesinin ayrılmaz bir yanı olan işçi sınıfının uluslararası dayanışmasına bağlılığı, enternasyonalizme olan sarsılmaz güvenini somutlamış oluyor.

1945 yılında 56 ülkeden 64 milyon emekçiyi temsil eden 272 sendika yöneticisi tarafından kurulan Dünya Sendikalar Federasyonu'na kapitalist ve sosyalist ülkelerin kitle ve sınıf sendikaları üye bulunuyor. Bugün üye sayısı ise yüz milyonlarla ifade ediliyor.

TÜTED: Örgütlerimizi güçlendirmek ana görevdir

TÜTED Genel Yönetim Kurulu'nun 21 Ekim'de aldığı kararları değerlendiren dernek Merkez Yürütme Kurulu, bu kararlar doğrultusunda tüm teknik elemanlara ve TÜTED'in tüm birimlerineyönelik bir çağrı yayınladı. Kitle örgütlerini güçlendirmenin ve antiemperyalist, antifaşist mücadele düzeyinde güç ve eylem birliğinin ivedi öneminin vurgulandığı çağrıda "şimdi söz yerini eyleme bırakmalıdır" dendi. Çağrıda 14 Ekim seçim sonuçlarına değinilerek şöyle dendi:

"önümüzdeki günler, demokrasiden yana olan güçlerin eylem birliğini sağlamaya yönelik çabaların yoğunlaşacağı günler olacaktır.

Demokrasiden yana olan güçlerin eylem birliğinin sağlanması yaşadığımız son yılların, önemini her zaman koruyan bir gündem maddesi oldu. 14 Ekim seçimlerinden sonra da sorun olanca önemiyle yine gündemdedir.

"Merkez YürütmeKurulumuz21 Ekim 1979 tarihinde toplanan Genel Yönetim Kurulumuzun aldığı kararların ışığı altında, TÜTED'in demokrasi güçlerinin eylem birliğini sağlama yönündeki çalışmalara etkin bir biçimde katılmanın kaçınılmaz bir görev olduğunu vurgular. Merkez Yürütme Kurulumuz, tüm örgüt birimlerimizi eylem birliğini oluşturma yönündeki çabaların önünü açmak üzere bulundukları bölgelerdeki diğer demokratik kitle ve meslek örgütlerinin birimleriyle olan kardeşçe ve dostça ilişkilerini ve dayanışmalarını pekiştirmekle görevli kılar.

"Merkez Yürütme Kurulumuz, tüm demokrasi güçlerinin Türkiye genelindeki eylem birliğinin oluşturulabilmesinin önündeki engellerin kaldırılmasına ve örgütler arası karşılıklı güvenin güçlendirilmesine katkıda bulunabilecek, ortak iş yapmaya yönelik sınırlı eylem birliklerine TÜTED'in fiilen katılmaya istekli olduğunu açıklar."

TÜTED Merkez Yürütme Kurulu bildirisinde daha sonra şöyle devam edildi:

"İçinde bulunduğumuz koşullar antiemperyalist antifaşist mücadelenin başarıya ulaştırılması görev ve sorumluluğunun herzamankinden daha fazla öne çıkarmıştır. Bu, aynı zamanda örgütlerimizi güçlendirme görev ve sorumluluğunun da her zamankinden daha fazla öne çıkması demektir.

"Anti emperyalist antifaşist mücadelede en güçlü silah örgütlerimizdir. Örgütlerimizi herzamankinden daha güçlü kılma görevi gündemdedir. Tüm TÜTED birimlerinde daha güçlü bir TÜTED için seferber olalım. Merkez Yürütme Kurulumuz, tüm TÜTED üyelerini örgütleriyle olan bağlarını sıkılaştırmaya, kendi aralarındaki dayanışmayı yükseltmeye ve TÜTED'e daha çok katkıda bulunmaya çağırır.

Teknik elemanların ekonomik, demokratik hakları uğrundaki mücadele birliğinin sağlanması demokrasi güçlerinin Türkiye genelindeki eylem birliğini sağlama görevinin bir parçasıdır.

"Tüm teknik eleman kategorilerinin ortak sorunları etrafında kenetlenmeleri ve mücadelelerini her düzeyde birleştirerek yükseltmelerinin zorunluluğu pratikte kanıtlanmıştır.."

Çağrıda tabanda ve tavanda birliğin önemi vurgulanarak şöyle dendi:

"Merkez Yürütme Kurulumuz, tekniker, teknisyen, jeolog, kimyager, teknik ressam, mühendis, mimar, arkeolog, istatistikçi, jeofizikçi, prospektör, topoğraf, matematikçi, teknik öğretmen tüm teknik elemanları aralarındaki dayanışmayı ve mücadele birliğini yükseltmeye ve TÜTED çatısı altında güçlerini birleştirmeye çağırır.

"Merkez Yürütme Kurulumuz tüm teknik elemanların örgütsel birliğinin onların hayat içindeki dayanışmasını ve mücadele birliğini sağlamaya olduğu kadar meslek kategorileri düzeyindeki örgütlerinin arasındaki iş ve eylem birliğinin sürekli kılınmasına da katkıda bulunacağı inancını açıklar.

"Bugüne dek bağımsızlıktan demokrasiden yana olan güçlerin emperyalizme ve faşizme karşı eylem birliğinin gerekliliği üzerinde çok söz söylendi. Böylesi bir eylem birliğinin somutlanabileceği özellikle MC dönemindeki deneylerle kanıtlandı.

"Şimdi söz, yerini eyleme bırakmalıdır. Geçmişteki deneylerden gerekli dersi çıkararak ve 14 Ekim seçimlerinin sonuçlarını bir an için olsun gözardı etmeden;

"Demokrasi güçlerinin eylem birliği için görev başına."

EKONOMİ HABERLER

AET İNGİLTERE'YE TÜRKİYE'DEN PAMUK İPLİĞİ İTHALİNİ DURDURMA YETKISI VERDİ

Avrupa Ekonomik Topluluğu Komisyonu, İngiltere'ye Türkiye'den yaptığı pamuk ipliği ithalatını yıl sonuna kadar durdurma yetkisi tanıdı. Türkiye'nin kendisine satabileceği pamuk ipliği kotasının bu yıl aşıldığı ve bu kota üstü ithalatın tekstil piyasasında karışıklığa yol açtığı iddiasıyla AET Komisyonu'na başvuran İngiltere lehine alınan karar nedeniyle AET yetkilileri yaptıkları açıklamalarda, bunun ekonomik olmaktan çok siyasal bir nitelik taşıdığını belirttiler.

AET yetkilileri ayrıca, İngiltere'ye Türkiye'den yaptığı pamuk ipliği ithalatını kısma yetkisinin yıl sonuna çok kısa bir süre kala verildiğini ve Türkiye'nin AET bölgesini yaptığı pamuk ipliği ihracatının ancak yüzde 10 oranında etkilenece ğini öne sürdüler.

SOVYETLER BİRLİGİ'NDEN GÜBRE İTHALİNDE YÜZDE 50 ARTIŞ İSTENİYOR

19 Kasım 1979 tarihinde başlaması beklenen Türk-Sovyet Ticaret Heyetleri toplantısında, Sovyet tarafına, bu ülkeden yapılan gübre ithalatının 1980'de yüzde 50 oranında arttırılması önerilecek. İki ülke arasında imzalanmış olan Ticaret Anlaşması'nın 1980 yılına yönelik 21'inci Protokol kapsamına, gübre kontenjanlarının yüzde 50 oranında arttırılmasının alınması halinde, mali karşılıkların yüzde 100'den fazla artarak 55.625 bin dolara yükselmesi bekleniyor.

1980 YILI BÜTÇESİ 690 MİLYAR LİRAYA ULAŞACAK

1980 Mali Yılı Bütçesi, memur maaşları katsayısının 16' dan 22'ye çıkartılması esası üzerine hazırlandı. Ayrıca, memurlara aylık olarak ödenen 750 ve 1.000 liralık yakacak yardımı da 1.750x2000 liraya yükseltilecek. 1980 Bütçesi'nde memur maaşları katsayısı ve yakacak yardımındaki yükselme nedeniyle personel harcamaları 230 milyar liraya, Bütçe'nin toplam büyüklüğü ise 690 milyar liraya çıkacak.

TARIM ÜRÜNLERİ FİYATLARINDAKİ ARTIŞ SANAYİİNİN GERİSİNDE

Tarım ürünleri fiyatlarında meydana gelen yüksek oranlı artışların, sanayi hammaddeleri ve yarımamullerinin fiyatlarındaki artışa erişemediği gözleniyor. Eylül ayı fiyat endekslerine göre, tarım ürünleri fiyatlarının, sanayi girdileri fiyatlarına oranı yüzde 71,2 düzeyinde.

Ancak, tarım kesiminden sanayie hızlı bir kaynak aktarımı izlenimi veren bu eğilimin gerçekçi olmadığını kaydeden uzmanlar, tarım kesiminin vergilendirilmemesinin dikkate alınması gerektiğini ve tarım kesiminde uygulanan yüksek taban fiyatlarının, önümüzdeki aylarda içticaret hadlerinde tarım ürünleri aleyhine gözlenen farkı kapatacağını belirtiyorlar.

İşçi sınıfı tekellere gücünü gösterecek

LEYLA EKİN

Sınıf mücadelesi aralıksız sürüyor. Seçimler de bu mücadelenin sadece bir alanıydı. Geçtiğimiz bir-iki ayı işçi sınıfı, sınıf mücadelesinin bu sıcak alanı içinde geçirdi. Ama sınıf mücadelesinin bu alanının daha sıcak hale gelmesi, diğer alanların etkisizleşmesi anlamında değildi.

Nitekim seçim sonuçları, oy dağılımı, hükümet sorunu vb. gibi çok ön plana çıkmış görüntülerin yanı sıra, esas mücadele alanı hep sıcaklığını korudu. Alttan alta gelişti. Ve nihayet madeni eşya sanayii işkolunda toplu sözleşmeler biçimiyle gündemin başına oturdu.

Şu günlerde işçi sınıfı için çetin bir mücadele başlıyor. İşçi sınıfı, MESS (Madeni Eşya Sanayicileri Sendikası) somutunda, tekellere karşı mücadele bayrağını yükseltiyor. İşçi sınıfının tüm mücadelesi gibi bu da çetin ve zorlu geçecek. Ama işçi sınıfı çetin ve zorlu günlere hazır.

İki-üç ay öncesinden MESS Başkanı Turgut Özal, tehditlerini savurmaya başlamıştı bile. Temmuz ayında özel sektör sanayicilerinin, işverlerini ayakta tutmak ve teşebbüs gücünü öldürmemek için tavizsiz olmak zorunda bulunduklarını savunarak işçi sınıfına meydan okuyordu: "O halde grevse grev... Gerekirse lokavt, her türlü mücadele yolunu deneyeceğiz."

Bu tehditler, kısa bir süre sonra, sermayenin en beylik silahının öne çıkarılmasına, sendikaların fazla istemde bulunmaları halinde toplu işten çıkarmaların yapılacağı biçimine dönüşmekte gecikmedi.

MESS Başkanı Turgut Özal'ın ağzından, madeni eşya sanayiinde faaliyet gösteren tekellerin sözcüsü sıfatıyla, işçi sınıfına yöneltilen bu tehditlerin ve gözdağının arkasında açıkça tekelci sermayenin içine düştüğü bunalımın faturasını işçi sınıfına yıkma temel hedefi yatıyor. İşlenen - yıllardır işlenegelen - ana tema şudur: Fiyat artışlarının, enflasyonun, sanayide girilen darboğazın nedeni, işçilerin fazla ücret artışı istemeleridir. IMF ile imzalanan "Niyet Mektuplarından", işveren temsilcilerinin günlük konuşmalarına dek, tüm bir emperyalist tekeller - ve - işbirlikçileri korosunun hep bir ağızdan yükselttikleri bu ses, Ankara Sanayi Odası'nca hazırlanan bir raporda şöyle somutlanıyor: "İşçilerin, ekonomik kriterlere bağlı olmayan ölçüsüz ücret taleplerinden" ve "bazı sendikacıların ideolojik bir görüşle toplu sözleşme görüşmelerini çıkmaza sokmaları"ndan yakınılıyor.

Hedef açıktır: İşçi sınıfının bu zor mücadele döneminde önünü kesmek. Ve tehdit hiç değişmiyor: "Köşeye sıkışırsak lokavta başvururuz." Yani hepinizi işten atarız.

Oysa işçi sınıfı bu tehditleri ve sahiplerini çok iyi tanıyor. Ve işverenlerin bunca yakınmalarının altında yatan nedeni de çok iyi görüyor: Sömürmek, daha çok sömürmek... Kârları artırmak, daha çok artırmak... Ve bunu mümkün olduğunca işçi ücretlerini düşük tutarak, başarabilirse dondurarak gerçekleştirebilmek.

Sermaye sınıfının bu tehditlerini, geçtiğimiz bir-iki yılı "en tatlı kâr yılı", "altın yıl" olarak geçirmeleri gerçeğinden hiç koparmadan görüyor işçi sınıfı. Gözünü kâr hırsı bürümüş, yeni "altın yıl"ların sonsuz özlemi içindeki sermayeye karşı, yine hep bir ağızdan, bir işçi sınıfı korosu halinde sesini, taleplerini yükseltiyor. Gücünü birleştiriyor... Örgütlü sermayeye karşı örgütlü emeğin mücadelesine hazırlanıyor.

MESS üyeleri arasında Eylül ayı boyunca yapılan toplantılarla, sermaye, karşısındaki güçten ne denli korktuğunu gösterdi. Bir yandan tüm MESS üyelerinin 7-8 ay sürebilecek bir grev olasılığına karşı mal ve stok durumlarının ayarlanması tedbirleri alınırken öte yandan da aynı işkolunda kurulu işyerlerinden hiç birinin Maden-İş'le, MESS'ten bağımsız toplu sözleşme girişimlerinde bulunmaması için zorlayıcı ve bağlayıcı kararlar alındı. Ve bu kararlara karşı çıkmak cesaretini gösterebilecek bazı küçük işyeri sahiplerine de sermaye sözcüsü Tercüman'dan şu gözdağı verildi: 'Daha çok para kazanmak için şeytanla anlaşan bu zihniyet sahiplerine, milliyetçi sendikalar ve Türk işçisi ergeç haddini bildirecektir.'

Sermaye cephesinin saldırıları çok çeşitli boyutlarda sürüyor. İşte bir örnek: MESS, 1979 yılında bir takvim çıkarmış. Şimdi bu takvimi okullara, öğretmenlere dağıtıyor. Böylece işçi çocuklarına bir şeyler aşılamaya çalışıyor. Amacı, takvimde yer alan şu şiirden (!) belli: "İşyerin sana bir ev/İşyerini koru, sev/Hakka razı ol, eğil/ Grev düşmanlık değil/ Grev kanuni bir hak/ İşçi! Düşün ve taşın/ Aşırı gidersen bak/ Zarar görür yurttaşın". Yoruma gerek bile yok...

Bir diğeri: MESS üyesi işverenler, kısa bir süre önce alıcıları olan ticaret şirketlerine bildirimlerde bulunarak, iki yıllık siparişlerini yapmalarını ve bunun için şimdiden ödemelerde bulunmalarını istedi. Bunun için de yorum gerekmiyor...

Sermaye cephesi mücadeleye böyle hazırlanıyor.

İşçi sınıfı da hazırlanıyor. Hazırlıklarını geliştiriyor. Her kademede toplu sözleşme görüşmelerine ağırlığını koyarak. Sermayeye karşı birliğini pekiştirerek. Çeşitli sendikalar arasında (örneğin Maden-İş'le, Otomobil-İş) tekellere karşı güçbirliğini, eylem birliğini geliştirerek.

Önümüzdeki günler çetin kavgalara, zorlu mücadelelere gebe. Genelde faşizme ve emperyalizme, özelde işçilerin sermayeye karşı ekonomik ve demokratik mücadelelerinde birlik ve dayanışmasının, güçbirliğinin. eylem birliğinin yükseleceği, daha aydınlık günlerin habercisi, onurlu mücadele günleri...

NOT...

Karşıtlığın bilinçaltı

Daha 2,5 yıl önce kitlesel oy desteğinin doruklarında dolaşan CHP'nin 14 Ekim seçimlerinde 1969'lar düzeyine gerileyişinin ve genel oy'un sağa çekilişinin sosyo-politik analizleri yapılırken, gözden kaçırılmaması gereken en önemli hususlardan biri de, bu partinin, solunda yer alan örgüt ve temsilcileriyle bağlarını koparmasıdır.

Bu olguda, CHP yönetiminin göz göregöre emperyalizm ve büyük sermaye boyunduruğuna bilinçli olarak başını uzatmasının payı belirleyicidir, evet. Ama bu olguda belli ölçülerde de olsa, ilerici, demokrat, sol güçlerin bazı kesimlerinin de sorumlulukları yok mudur, dersiniz.

Kayıtsız şartsız CHP "evet"çiliğine, üst tarafı CHP'nin doldurmasına terkedilen boş kağıt imzacılığına dayanan tutumlar ne sonuç getirmiştir bugün?

CHP destekçiliği, tek tek bireyler olarak geniş bir çevrede sadece "iyi niyetli" bir çoğunluk oluşturmakla kalmayıp, "sol" adına, "işçi sınıfı" adına yapılan kimi politikaların dayanağı da yapılmamış mıdır? CHP, milletvekiline çevrilebilir oy hesabından çektiği bu primlerle beklentileri terse katlamamış mıdır?...

Ve bu sürecin koyu ve yoğun bir TİP düşmanlığıyla üst üste çakışması ibret verici olduğu kadar öğreticidir.

Bu noktada, bizim "iyi niyetli" demeğe pek alıştığımız ilerici, aydın, demokrat, sol güçlerin sorumluluklarını ibra etmek mümkün müdür? Bu güçler toplum içinde kazandıkları "saygın" konumlarını ne şekilde kullanmışlardır? Şöyle zaman pek sevdikleri sözlerle "Kitlelere bilinç götürme" işlev ve sorumluluklarını hangi yönde ve biçimde yerine getirmişlerdir? Bunlar, sorulması gereken sorular değil midir?

Prototip bir eğilimi simgelemesi bakımından adından söz etmek gerektiyse Fakir Baykurt'tan özür dilerim. Ünlü bir romancı, ilerici, yurtsever ve saygın bir kişiliğin sahibidir.

Fakir Baykurt 12 Mart öncesinde TÖS'ün Genel Başkanlığını yapmış ve ne yazık ki, 12 Mart'ı selâmlamak yanılgısından sonra o karanlığın çilesini çekmiş bir aydınımızdır.

Baykurt'un 5 Haziran 1977 öncesinde Cumhuriyet gazetesinin ikinci sayfasında yayımlanan bir yazısını anımsıyorum. TİP'e verilecek oyların boşa gideceğini ileri sürüyor, hiç de kişiliğine yakışmayacak ölçüde sosyalizm karşıtlığına saplanıyordu. Ve bütün bunları CHP'nin "daha çok oy alması için" yapıyordu. Ne adına, neye karşı, niçin?

Acaba salt CHP'nin 141-142.'ye kaldıracağına inancından mı böyle davranıyordu?

Bakın 1977 yılı ortalarında Fakir Baykurt Hollanda'da yayımlanan "İLKE" adlı bir dergide yer alan röportajında neler söylüyor:

"- Kapitalizmle Türkiye'nin sorunlarının çözümlenemeyeceği inancındayım. Ama kapitalizm sosyalizmin ana rahmidir. Onun da bir miras yedi tutumuyla tahrip edilmesini istemiyorum. Kapitalizme biz muhtacız Türkiye'de. O ki, işçi sınıfının gelişmesine, serpilmesine hayat verecektir..."

2,5 yılda emperyalizme bağımlı geri ve çarpık Türkiye kapitalizminin "miras yedi tutumuyla" tahrip edilip edilmediğini ve "işçi sınıfının gelişmesi ve serpilmesine" kapitalizmin ne ölçüde "hayat" verdiğini bir yana bırakalım isterseniz.

Önemli olan nokta bu yanlışın işçi sınıfının politik örgütüne düşmanlıkla eş zamanlı yapılması ve sürdürülmesidir. İlginç ve ibret verici olan da budur...

Şimdi aradan 2.5 yıl geçmiştir. AP kurucularından ve İzmir'li sanayicilerden Mehmet Yorgancıoğlu bakın ne diyor geçtiğimiz 11 Ekim günlü demecinde:

"- Grevin iş günlerini heba ederek işgücünü kıran ve memleket ekonomisini tahrip eden yıkıcı tesirleri bertaraf edilmelidir. İşçi-işveren münasebetlerini sulh ve anlayış içinde yürütebilecek, iş randımanını yükseltecek, milli serveti arttırıcı, işçiyi şevk ile çalışmaya teşvik ederek, refahını ve sosyal hayatını daha iyi tanzim etmesine imkan verecek formülleri bulmak mümkündür.

Evet, İzmir'li sanayici Yorgancıoğlu da böyle söylemektedir ve şunları eklemektedir:

"- Üzerine dikkatle eğinildiği zaman mutedil sağla, mutedil sol arasında bir uçurum olmadığı görülecektir..."

Görüyorsunuz Fakir Baykurt'un görüşleriyle Mehmet Yorgancıoğlu'nun düşünceleri arasındaki farkı bulmak sadece bizim "iyi niyet"lerimize düşmektedir, değil mi? Eğer salt "iyi niyetle" işin içinden çıkılsaydı tabii...

Baykurt şöyle de söylemektedir, aynı röportajında:

"-Örgütleşme hızlanmıştır, sendikalı işçi sayısı artmıştır. Önümüzdeki dönemde belki bir demokratik düzenlemeden sonra öz örgütünü, partisini kuracaktır, siyasal mücadeleyi daha etkili araçlarla yapabilir hale gelecektir..."

Şimdi soğukkanlı olmak zorundayız. Türkiye'de hiç de küçümsenmeyecek yaygınlığı ve etkinliği olan küçük burjuva kökenli aydın prototip bir davranış yansıtmaktadır. Ve bilincinin üst katmanlarının şekil ve ifadesi ne olursa olsun kökünde şunlar okunmaktadır:

— Kapitalizme muhtaç olduğumuz!

— Kapitalizmin bir miras yedi tutumuyla tahrip edilmemesi!

— Öz örgütün kurulmasını, partinin kurulmasını beklemek, onu da CHP'den beklemek!

Biliyorum aydınlar "ideolojik yetersizlikleri" söz konusu edildiğinde ve sürüklendikleri vadiler gösterildiğinde ne kadar hırçın ve hoşgörüsüzdürler. Ama ortaya çıkan sonuç da budur...

Şimdi, en geniş en derin sorumluluk ve ilkelerle demokratik güçlerinin "güç ve eylem birliği"nin yaşamsallığını kanıtlamak zorunda olunan günlerdeyiz. Fakir Baykurt sözünü ettiğimiz röportajında hiç mi sağlıklı şeyler söylemiyor?

Söylüyor:

"- Örgütlenme, çağımızın son derece muhtaç olduğu bir davranıştır." diyor.

Ne yapalım ki, Türkiye'de önemli bir çoğunluk oluşturan bu "doğru" nun ikiz kardeşi de şu sestir:

"- Örgütlendiremiyor bizi kimse.."

Türkiye'nin bugünlerine biraz da, nesnel durum ve koşullara, öznel durum ve koşullar arasındaki çelişkiler şekil vermiyor mu?

Bu çelişkileri, ne kadar çetin olursa olsun çözmek gene bilimsel sosyalistlere düşüyor...

Ferhat Gün

CHP: Hizipler yarışında sağa doğru

Görünüşe bakılırsa Cumhuriyet Halk Partisi'nin Olağanüstü Kurultay'ı ağır bir seçim yenilgisinin nedenlerini araştıracaktı. Ancak daha açılıştaki hava, amacın bir seçim yenilgisinin nedenlerini tartışmak değil, kıran kırana hesaplaşmak olduğunu gösterdi. Genel Yönetim Kurulu bugünkü çatısını koruyacak mıydı? Yoksa Topuz, Baykal ve *"sol kanat"* hizipleri yönetime ağırlıklarını koymayı başarabilecekler miydi? Sorun buydu, hesaplar buna göre yapılmıştı.

"YA BEN, YA ONLAR"

Kıran kırana hesaplaşma, Genel Başkan Ecevit'in varını yoğunu ortaya koyan konuşmasıyla başladı. Ecevit beklendiği gibi Kurultay'ın önüne iki seçenek koydu: *"Ya ben, ya onlar"*. Ancak gene Ecevit, beklenenin de ötesinde, başlangıçtaki konuşmasında olduğu kadar, Kurultay'daki tüm davranışlarında barutunun son nebzesine kadar harcayarak birinci seçeneğin oluşması için çalıştı. Kurultay boyunca kişisel ağırlığı kadar Genel Başkan olarak sahip olduğu yetkileri de sonuna kadar kullanmaktan çekinmedi.

Bir kavga mı çıkıyordu? Ecevit hemen *'olayı yerinde incelemeye"* koşuyor, İçişleri Bakanı Vecdi İlhan'ı çağırarak direktifler veriyordu. Tabii, diğer grupları suçlamayı ihmal etmeksizin.

Hizip liderlerinden birisi mi konuşmuştu? Ecevit konuşanın ardından Genel Başkan olarak *"bazı konulara açıklık kazandırmak için"* söz alıyor, konuşmayı sıcağı sıcağına yanıtlıyordu.

Genel Başkan için güven oylaması mı yapılıyordu? Oylamanın açık olarak ve ad okunarak yapılacağını ilan eden divan başkanının yükselen protestolara verdiği yanıt ilginç oluyordu: *'Sayın Genel Başkanımız böyle istedi. Takdir sizlerindir."*

Ecevit'e güvenoyu vermeyen delegeler Genel Merkez taraftarlarınca amansızca yuhalanıyor muydu? Bu kez de Genel Başkan alışılagelenin tersine manevi baskının ortadan kalkması için ağırlığını koyma gereğini hiç mi hiç duymuyordu.

Güven oylamasından sonra kendisine güven gösterilmesinden ötürü teşekkürlerini sunmak için son kez kürsüye çıktığında, kendisinin hazırladığı listelere oy verilmesi isteğini bir kez daha yineliyordu.

Evet, CHP'nin Olağanüstü Kurultay'ında hem Ecevit, hem de karşıtları, yenilgiye yol açan nedenleri aramayı bir kenara bıraktılar ve elde ne var, ne yok bütün kozlarını açıkça ortaya koydular.

SAVUNULAN UZLAŞMA POLİTİKALARI

Öteyandan Kurultay'da, sözümona her iki tarafça da,seçimlerdeki başarısızlığın nedenleri de arandı, iktidar dönemi değerlendirildi. Ne var ki, her defasında da değerlendirme örtüsünün altındaa sığ demagoji gösterilerinin inceliklerine sığınıldı. Değerlendirmeyi yapanın uygulamalarının haklı çıkartılmasına, başarısızlık adına da ne var ne yoksa karşı tarafa yüklenmesine özen gösterildi. Amaç, her

KURULTAY ECEVİT TUZAĞINA YİNE TAKILDI

SEMİH GÜMÜŞ

Onca ilginin, onca beklentinin, onca meraklı gözün üzerinde olduğu CHP Olağanüstü Kurultayı ne getirdi?

En genel çizgileriyle kamuoyu günlerdir bunu tartışıyor. En genel çizgileriyle derken, gerici-faşist partileri, tekelci basını kastediyoruz. Bu kutupta yeralanlar, CHP Kurultayı'nı olanca hinoğluhinlikleriyle, ellerini oğuşturarak tartışıyorlar.

Öte yanda ise, demokratik kamuoyu, demokrasi saflarının önemli bir parçası olan CHP nin içine düştüğü içler acısı durumu ibretle değerlendiriyor, çözümlüyor.

KURULTAY'IN DEĞERLENDİRİLMESİNİN ÖNEMİ

CHP Olağanüstü Kurultayı'nın önümüze koyduğu tablo karanlıktır. Tabloyu karartanlar ve bundan hiç perva duymadıkları anlaşılanlar; CHP'nin Genel Başkanı Ecevit, Genel Yönetim Kurulu, varlıkları gitgide tehlikeli sonuçlar doğurmaya başlayan ve hangi kılıflara bürünseler de *özde gerici* bir işlev taşıyan çeşitli hizipler, tabanın omuzlarına yüklediği ve umutlarını şimdilik onun politisına yöneittiği 'sol kanat"! Bunlar, ta 1973'ten bu yana, işçi sınıfını ve emekçi kitleleri sorunlarını çözme vaadleriyle oyalayıp, yaşadığımız koşulları emperyalizm ve büyük, tekelci burjuvazinin insiyatifine terkedenlerdir.. Onların karanlık tablolara ışık saçmaları beklenemezdi.

Bilimsel sosyalistler CHP'nin 1973' den bugüne geçirdiği süreci ve bugün geldiği noktaya çözümlemekte hiçbir zaman güçlük çekmediler. CHP Olağanüstü Kurultayı'ndan demokrasi saflarının ivedi, yaşamsal çıkarları doğrultusunda çıkartılması gereken dersleri çıkartmak da gene bilimsel sosyalistlerin görevidir.

CHP Olağanüstü Kurultayı neden yapıldı?... Kurultay öncesinde baskıya verilen *Yürüyüş'* ün geçen haftaki sayısında bunun nedenleri açıklığa kavuşturulmuştu: *CHP'nin sağ merkez yönetiminin Olağanüstü Kurultay kararı almasının nedenleri; CHP tabanının 14 Ekim seçimlerinde karşılaşılan büyük seçim yenilgisi üzerine kabaran tepkilerini sıcağı sıcağına bastırmak, tabanı örgütlü bir muhalefet hareketine dönüşmeden teslim almak ve "yola devam etmek"ti.* Bu öngörünün bugün tamamıyle doğrulandığına hiçbir kuşku yok, bunu tartışmak bile yersiz.

Gelgelelim, Olağanüstü Kurultay'ın diğer yüzünde de şunlar yeralıyordu: *Olağanüstü Kurultay; CHP'nin seçim yenilgisinin nedenlerini enine boyuna tartışmalı, sorumluların en başında bulunan Ecevit ve merkez yönetimi ciddi bir özeleştiriyle hesap vermeli; ama yalnız bununla da yetinmemeli, CHP'nin işçi ve emekçi kitlelere sırt çevirip emperyalizm ve tekelci burjuvazinin dümen suyuna girmesinin nedenleri irdelenmeli, sonuçta da CHP için tek çıkar yolun sol, sosyalist güçlere omuz omuza vermek olduğu anlaşılarak, önümüzdeki zorlu dönemin yeni görevleri belirlenmeliydi.*

CHP, NEREDEN NEREYE...

Gerici-faşist güçlerin politik güçler dengesini kendi lehlerine çevirmeye yöneldiği günlerde yapılan Olağanüstü Kurultay'ın bu görevleri neden bu denli önemliydi? Bunu biraz geriye dönerek, CHP'nin kendi ağzından görelim:

— *"Cephe hükümetince sırayla uygulanan önlemlerin hepsi, yabancı mali çevreler ve yerli çıkar çevrelerini sevindirecek, halkımızı ise ezip yoksullaştıracak niteliktedir..."*

— *"Para Fonu önerilerinin ancak diktatörlükle yönetilen veya sanayileşmesini tamamlayamamış ülkeler için geçerli olduğu..."*

— *"Özgürlükçü demokraside düşünce ve anlatım özgürlüğüne sınır konamaz; 'düşünce' suçu diye bir suç tanınamaz.."*

— *"Her demokratik ülkede, dernekler, siyasetle dolaylı olarak değil, açıktan ve doğrudanilgilenebilirler..."*

— *"Özgürlükçü demokratik rejimlerde hangi haklar ve özgürlükler varsa, CHP iktidarı Türkiye'de o hakları ve özgürlükleri gerçekleştirecektir. O arada kamu görevlilerine sendikalaşma özgürlüğünü ve toplu sözleşme hakkını tanıyacaktır..."*

— *"Beğenmediğimiz düşünceleri yasaklamakla, o düşünceleri ortadan kaldıramayız...'*

Bu örnekler ve daha niceleri... İşte CHP Olağanüstü Kurultayı, bütün bunları söz verilmesine karşın neden yapılmadığının hesabının verildiği bir platform olmalıydı. Ne var ki, Kurultay bu görevleri yerine getirmenin kıyısına bile yaklaşamadı. Bunların nasıl yapılmadığı. Kurultay'la ilgili diğer yazılarımızda da araştırılıyor.

HİZİPLER ÇATIŞMASI ÇIKMAZI

Ecevit'in izlediği politika, tek lider olduğunun koşulsuz onaylanması ve CHP'nin önümüzdeki dönemde de kendi benimsediği bir genel yönetim kuruluyla yönetilmesini sağlamak yönünde oldu. Bunun bir başka adı daha vardı: CHP'nin, yukardaki alıntılarda gördüğümüz noktadan sonra başlayan ve 21 aylık iktidarında ivmesi sürekli artan bir hızla derinleşen sağ politikasının daha da derinleştirilerek sürdürülmesi, bu politikanın tabana zoraki onaylatılması, böylelikle tekelci büyük burjuvazinin verilen güvencelerin hâlâ yürürlükte olduğunun gösterilmesi. Ecevit'in bunca olumsuzluğa karşın bu politikada bunca ısrar etmesinin anlamı, belki de Demirel' in hükümet kurmadan önce kendisiyle yaptığı görüşmenin sonrasında yaptığı açıklamada gizliydi! Ecevit'in Demirel'in görüşmelere ilkönce kendisiyle

ne pahasına olursa olsun galip çıkmak olarak belirlenmişti.

Ecevit'in Kurultay'daki konuşmaları da her ne pahasına galip çıkmanın yolunun, bugüne kadar izlenen sermaye ile uzlaşma politikasının savunulması biçiminde çizildiğini gösterdi.

Konuşmaların örgüsü Hükümet'in izlediği çizginin savunulması, haklı gösterilmesi, bundan sonra da izlenecek çizgi olarak tanıtılması yolunun seçilmiş olduğunu ortaya koyuyordu. Yapılanlar ortadaydı, yapılamayanlar ise kimi engellemeler yüzünden, zaman darlığı, kötü cephe mirası nedeniyle yapılamamıştı. Özetle bunları söyledi Ecevit. Daha sonra da asıl anlatılmak istenene geldi sıra. Önce Ecevit CHP'nin Olağanüstü Kurultayı'nın "büyük" sözcüğü ile *"özveri"* gösterdi ve yenilginin temel sorumlusu olarak Başbakan ve Genel Başkan sıfatıyla kendisini gördüğünü söyledi. Ecevit *"hatalı"*ydı. Hükümetteki bakanlar, hizip liderleri birbirlerine girmişler, hepsi kendisi için taban oluşturma çabasına yönelmişti. Hükümet Başkanının talimatları uygulanamaz durumdaydı. Ecevit ise herkesin kendi bildiğini okumasına *"aman faşizm geri gelmesin"* diyerek ses çıkartmamıştı. Ancak şimdi, Kurultay'da çıkartabiliyor ve yenilginin temel nedeninin *"hükümetin kendi içinden engellenmesi"* olduğunu söylüyordu. Böylelikle Ecevit bir yandan seçim yenilgisinin *"temel nedenini"* işaret etmiş, diğer yandan da Hükümetin, Başbakan olarak da kendisinin başarılı olduğunu *'kanıtlamış"* oluyordu

İSMET PAŞA TÜRÜNDEN BİR YAKLAŞIM

"Biz devlet partisiyiz. Devleti kuran

partiyiz. Bu bizim mayamızdır." Ecevit bunları söyledi Kurultay'da. Sonra vurguladı: *"Bu gerçek CHP düşmanları tarafından da kabul edilir. Demokrasiyi kuran CHP, demokrasiyi yaşatacaktır."* Böylelikle demokrasi mücadelesi Ecevit tarafından *"devlet partisi olan CHP'nin* desteklenmesi düzeyine indirgeniyordu. *"Milli devlet, güçlü iktidar"* diyen faşistlere, *"Devleti güçlü kılacağız"* diyen Demirel'e, Ecevit'in verebildiği yanıt ancak İsmet Paşa türünden bir yanıt *"devletin partisi biziz"* yanıtı oluyordu.

Ecevit konuşmasında uzun uzadıya *"ülkenin içine sokulduğu tüketim toplumu alışkanlıklarından"* söz etti. Çeşitli örnekler verdi. Türkiye kadar Mersedes araba oranının yüksek olduğu ülkenin az olduğunu, bunca insanın gecekondularda yaşadığı Türkiye'de bir de ikinci ev, yazlık ev modasının yerleştirildiğini, traktör savurganlığının fazla olduğunu, bizde olduğu kadar masraflı ve lüks bir basın olmadığını belirtti.

Bunlar hep doğru gözlemlerdi. Ama dışa bağımlı Türkiye kapitalizminin yarattığı bu sonuçlar nedenler olarak görülmeye başlanınca da, çözüm olarak *'bazı tüketim toplumu savurganlıklarının geride bırakılması"* gösteriliyordu: *"Bu alışkanlıkları yenememe de en büyük kusur partilerdir"* diyen Ecevit böylelikle de yeni bir *"özeleştiri"* ve *"özveri"* örneği veriyordu.

Bir dönem *"düzen değişikliği"*nden söz edilen CHP'de, Genel Başkan Ecevit, tüketim toplumu alışkanlıklarını kırma yönünde *"zengin batı"*nın örneklerini sıralayarak, bir kez daha *"yandan çarklı bir gemiyle Missisippi nehrinde geziye çıkan Başkan Carter"*'dan söz ederek *"başarısını"* kanıtlamaya çabalıyordu.

Kurultay'ı izleyenler, *"başarı"* olarak gösterilmek istenen sermaye ile uzlaşma politikasının savunuculuğunu üstlenen Ecevit'in ağzından, *"bir daha geri gelmemek üzere faşizmin önlendiğini"* öğrendiler. Ecevit *"CHP'nin faşizme karşı savaşı kazandığını ama seçimi yitirdiğini"* şöyledi. Faşizm olgusunu yalnızca MHP ile sınırlı gören, MHP'nin kapatılması için de parmağını dahi kımıldatmayan CHP faşizme karşı savaşı kazanmıştı! Hem de bir daha geri gelmemecesine! Faşist saldırıların ve cinayetlerin birbirini izlediği koşullarda Kurultay'ı izleyenler de buna inanacaklardı...

Kurultay'ı izleyenler Ecevit'in konuşmalarından daha ilginç şeyler de öğrendiler. Örneğin enflasyonun, yoklukların dayanılmaz boyutlara vardığı, IMF'nin bir dediğinin ikiletilmediği Türkiye'de, ekonomik kurtuluş savaşının başlatıldığını ve ilk meydan muharebelerinin kazanıldığını...

Örneğin CHP'nin *"işçilere dünyanın en ileri haklarını tanıdığını!.."*

Ecevit'in bu sözlerinden bir kaç gün sonra *"işçilerin dünyanın en ileri haklarına sahip olduğu"* Türkiye'de Çukurova'da 1100 tekstil işçisinin bir gün içinde işlerini yitirdiğini yazacaktı gazeteler.

Ve gene Ecevit 1978 yılında tekelci büyük sermayenin altın yılını yaşadığı gerçeğini bir kenara koyarak, grevli toplu sözleşmeli sendikal haklara sahip işçilerle, bu hakları almak için yıllardır mücadele veren memurları, teknik elemanları karşılaştırıyor, güya eşitsizliklere karşı çıkıyor, IMF'nin dayattığı *"toplumsal anlaşmanın"* erdemlerini sıralamaya koyuluyordu.

Konuşmasını bitirdikten sonra da Zonguldak delegelerinin yanına çıkıyor, Cahit Karakaş'ın yanında oturuyordu. Bir bakıma Olağanüstü Kurultay'da Ecevit'in ulaştığı nokta eski AP'li Cahit Karakaş'ın yanı oluyordu.

KOLAY BİR "SOL"CULUK

Ya hizipler, onlar ne yapıyordu?

Kendilerine *"sol kanat"* adını verenler bu kez sahada yer almadılar. *"Sol kanat"*tan tek bir sözcü çıkıp konuşma gereğini duymadı. Ne de olsa Ecevit *"sol kanat"*'ı karşısına alınmamak için özel bir özen gösteriyordu. *"Sol kanat"*takilerin buna verdikleri yanıt da Kurultay'da ses çıkartmamaya özen göstermek oldu. Yalnızca Ecevit'in karşısındaki listede yer aldılar, o kadar. Bir kez daha *"taktik"* yaklaşımlar adına ilkesel düzeyde olması gereken tutumları bir kenara koydular. Turan Güneş ve Haluk Ülman'ın hükümet olarak *"biz hiç solculuk yapmadık ki"* dedikleri bir Kurultay'da, *"sol kanat"* temsilcileri suskunluğu *"politika"* yaptılar.

Geçen Kurultay'da hiç konuşmayan *"isim dinlendiren"* Deniz Baykal'ın konuşması ise *"iş çevreleri ile daha yakın ilişkiler kurarken işçileri, öğretmenleri ittik'* çerçevesinin ötesine gitmedi. Baykal da kendi *'başarı"*larını anlatmaya koyuldu, yatırımların dağılımının iyi yapılması durumunda daha başarılı olabileceğini anlatmaya çalıştı.

Kendi *"başarı"*larını anlatmaya çabalayan bir başkası da Ali Topuz oldu. Topuz Köy İşleri ve Kooperatifler Bakanı olarak Başbakan Ecevit tarafından kendisine verilen direktifleri başarı ile uygulamaya çalıştığını anlatan, öte yandan Ecevit'in başlattığı *"tüketim alışkanlıklarından kurtulmak için özveri"* edebiyatını aynı sığlıkta sürdüren bir konuşma çerçevesini aşmak için en ufak bir gereksinim duymaz göründü.

Kürsünün, geçen Kurultay'da işçi sınıfı ile, demokratik güçlerle dayanışmadan, sermaye ile kesinlikle uzlaşmamaktan söz eden CHP tabanının elinden alınarak hiziplerin sözcüleriyle doldurulduğu Olağanüstü Kurultay'da, en dikkati çeken konuşma Milli Eğitim Bakanı Necdet Uğur tarafından yapıldı. Uğur CHP'nin tercihlerini ortaya koyması gerektiğini, 141 ve 142. maddelerin kaldırılmasının zorunluluğunu anlattı. *"NATO'dan çıkmak bir felaket değildir."* dedi.

Üstündağ'dan Topuz'a, Topuz'dan Turan Güneş'e ve diğerlerine kadar herkesin *"bizim koltukta gözümüz yok"* dediği, ama önümüzdeki günlerde demokrasi güçlerini bekleyen görevlerin tartışılması bir kenara koyup koltuk kavgasını sürdürdüğü, uygun adımlarla sağa yönelen bir Kurultay! CHP'nin Olağanüstü Kurultay'ı böyle özetlenebilir.

başlaması durumunda başka hükümet seçeneklerinin, yani "geniş tabanlı" bir hükümetin kurulmasının mümkün olabileceğini söylemesi, Kurultay'daki politikasının fazla söz gerektirmeyecek bir açıklamasıydı!

Ecevit ve Üstündağ'ın, yaptıkları konuşmalarda savundukları ve sorunu yalnızca "ya sen ya ben" kavgasına, hizipler çatışmasına indirgemeleri ve "suçlu"yu yönetime aday olan hizipler olarak görmeleri, Olağanüstü Kurultay'ın daha başından tam bir kargaşaya, bıktırıcı bir düzeysizliğe, kişiliksiz, saptırıcı tartışmalara sürüklenmesine yolaçtı.

Ecevit politikası Kurultay boyunca hizipleri ve tabanı etkisizleştirmek için alabildiğine sert, tehdit edici bir üslupla sürdürüldü. Ve bu politika Kurultay'a egemen oldu. Özellikle Topuz-Baykal hizipleri ve bu arada tek başlarına çıkış yapmaya çalışan bazı "kıdemli" politikacılar, tabanın antifaşist özlemlerini ve çözüm beklentilerini sömürerek, saptırıcı işlevlerini yerine getirdiler. Topuz ve Baykal'ın Kurultay öncesi iddiaları, her nedense çok çabuk sönmüştü Kurultay'da! O kadar ki, bütün çabaları, olası bir Kurultay sonrası tasfiyenin kendilerini hedef almasını merkez yönetimle uzlaşarak önlemek oldu.

Topuz-Baykal hiziplerinin böylesi bir yol izleyecekleri biliniyordu. Asıl önemli olan, "sol kanat"ın 'anlaşılmaz' sessizliğiydi! Gene bu yıl içinde yapılan 24. Kurultay'da yaptığı konuşmayla, "sol kanat" muhalefetinin toparlanması yönünde ileri bir adım atan Ertuğrul Günay'ın ya da diğer "sol kanat" temsilcilerinin, suskunluğu hangi politik yatırımlara yeğledikleri pek açık değildi ama; CHP'nin antifaşist, antiemperyalist talepler taşıyan tabanı karşısında önemli ve ağır bir sorumluluk üstlenmişlerdir.

"Sol kanat"ın, bu Kurultay'ı gerektiği gibi değerlendirememesinin, CHP tabanının istemleri doğrultusunda bir odak noktası olmaktan çıkma sürecine girmesinin eşikte bekleyen bir tehlike olduğu *Yürüyüş*' ün geçen haftaki sayısında da belirtilmişti. "Sol kanat"ın sorumluluktan kaçması ve *"Ecevit'in sol kanadı"*na dönüşmesiyle Kurultay sonrasında bu tesbitin doğrulandığını söylemek gerekir. Oysa bu Kurultay, "sol kanat"ın 21 aylık başarısız hükü-

met deneyini enine boyuna irdeleyerek, 24. Kurultay'da görülen ümit verici gelişmeden sonra kendi ilkelerini tutarlı bir bütünlüğe kavuşturması için uygun koşullarda yapılıyordu ve böyle bir görev "sol kanat"ın üzerindeydi.

Bu arada, tabanın sağ merkez yönetimine tepkilerinin yalnızca hizip liderleri tarafından dile getirileceği koşullanması, Kurultay'ın olumsuz bir diğer yanıydı. 24. Kurultay'da sola dönük özlemler taşıdığını ortaya koyan ve merkez yönetimiyle çelişkisi gittikçe derinleşen tabanın, düşüncelerini kendisinin dile getirmesi tek bir örnekle bile gerçekleşemedi.

CHP Olağanüstü Kurultayı'nın ne getirdiği sorusu başlangıçta sorulmuştu. Özetleyelim: Olağanüstü Kurultay, demokrasi güçlerinin ortak çıkarları doğrultusunda hiçbir olumlu sonuç getirmedi. CHP, bu Kurultay'la birlikte hiç kuşkusuz 14 Ekim'e göre daha fazla yıpranmış, demokratik kamuoyunu 1973'den sonraki hiçbir dönemde olmadığı ölçüde karşısına almış, tekelci burjuvaziyle uzlaşma sürecinde yeni bir mesafe katetmiştir.

CHP İÇİN ÇIKAR YOL, İLERİCİ-DEMOKRATİK GÜÇLERLE BİRLİKTELİKTİR

Olağanüstü Kurultay'ın böyle sonuçlanacağı biliniyordu. CHP'nin MC hükümetlerine karşı muhalefeti, 21 aylık hükümeti dönemindeki uygulamalar, 14 Ekim seçimlerini değerlendirmesi bu sonucun güçlü işaretlerini vermişti.

Peki, bu sonucun düğüm noktası neydi? Bu da bugüne dek bilimsel sosyalist hareket tarafından birçok kez dile getirildi. Ecevit'in Kurultay'da her nasılsa yaptığı şu itirafta da gizliydi bu düğüm noktası: *"Düzen değişikliği yolundaki her adım fincancı katırlarını ürkütmüştür. Siz bunu gözönünde tutarak toplumsal kesimleri yanınıza almazsanız fincancı katırlarına yenik düşersiniz."* İşte CHP'nin *"fincancı katırlarını ürkütmek"* diye kendisinin de dile getirdiği tekelci burjuvazinin güvenine sığınma politikası, onun bugünkü çıkmazının başlıca nedenidir.

CHP'nin bütün bu olumsuzluklarla karşılaşmaması mümkün müydü?... Bu sorunun yanıtı bugüne dek aynı çevreler tarafından hep olumsuz olarak verildi ve yanıtın kaçınılmaz olumsuzluğuna kitleler de koşullandırılmaya çalışıldı. Ama, CHP'nin bu iddialarının tersine, böylesi bir seçim yenilgisiyle karşılaşmaması ve bunun doğal sonucu olarak gerici-faşist güçlerin insiyatifi ele geçirmelerinin önüne geçilmesi, faşist terörün yenilmesi, yaşam koşullarının iyileştirilmesi mümkündü! Bunun tek bir yolu vardı: Ecevit'in yukardaki sözlerinde *"toplumsal kesimler"* diye dile getirdiği işçi sınıfı ve emekçi kitleler ve onların örgütlü güçleriyle, sol, sosyalist güçlerle birlik ve dayanışma yolunu seçmesiydi...

Olağanüstü Kurultay CHP'nin bütünü için umalım ki alınacak dersler için bir köşe taşı olsun. Gericiliğin ve faşizmin tırmanışa geçtiği yaşadığımız günlerde daha ileri, demokratik kazanımlara dönüştürülmesi, demokrasi saflarının bütünlüğünün sağlanması, pekiştirilmesi ve kitlesel direnişin örgütlenmesi için bu görev kendini dayatmaktadır.

YAŞAM

Libya anlaşmayı bozunca 700 Tür[k] işçisi açıkta kald[ı]

Erhan AKYILDIZ

[L]İBYA Deniz Kuvvetleri Komutanlığı, [Ho]ms kasabasındaki askeri liman inşaatını [yap]an Müdüroğlu şirketiyle [ar]asındaki sözleşmeyi tek [t]aflı bozup inşaatı dur-... inşaatta çalışan

● Liman inşaatını yürüten firması ile olan an... tarafından...

"Yavru vatan" parababalarının emrinde

● LİBYA'DAN İHALE ALAN BİR KIBRIS'LI TÜRK FİRMASI, RAUF DENKTAŞ'IN AĞABEYİNİ MÜDÜR YAPARAK ECEVİT HÜKÜMETİ'NİN BİR TÜRK BANKASINA TEMİNAT VERMESİNİ SAĞLADI. MÜDÜROĞLU'NUN FİRMASINA 500 MİLYON LİRA TEMİNAT VERİLDİ.

Sık sık gazetelerden okuyoruz: "Türk İnşaat Şirketleri Arap ülkelerinde büyük ihaleler alıyor", "Şirketimiz Libya'da şu büyüklükte iş aldı!"

Gene gazetelerde sayfa sayfa ilanlar çıkıyor: "... şirketi Libya' da çalıştırmak üzere, dolgun ücret karşılığı mühendis ve kalifiye işçi aramaktadır."

Geçtiğimiz günlerde çeşitli gazete sayfalarında yine buna benzer ilanlar çıktı: Müdüroğlu İnşaat Şirketi, Libya'da yapılmakta olan liman inşaatında çalışmak üzere mühendis ve kalifiye işçi aramaktadır.

Bu ilandan sonra 24 Eylül 1979 tarihli *Milliyet Gazetesinde Erhan Akyıldız* imzalı bir yazı yayınlandı. Yazının büyük başlığı şöyleydi: "Libya anlaşmayı bozunca 700 Türk işçisi açıkta kaldı."

Yazı şu küçük başlıklarla devam ediyordu: Liman inşaatını yürüten Müdüroğlu firması ile olan anlaşma Libya tarafından iptal edildiği için-700 Türk işçisi 6 aydır para alamıyor ve çok güç koşullar altında yaşıyor.

Ancak yapılan araştırmalar olayın tüm boyutlarını ortaya koydu. Büyük ihaleler adı altında yapılan yolsuzluklar tek tek ortaya serildi.

Müdüroğlu firmasının sahibi Efruz Müdüroğlu adında Kıbrıs'lı bir müteahhit. Lefkoşe'de apartman, hastane inşaatları yapmış. Sonra çok kısa bir zaman içinde firmasını büyütmüş ve firma merkezini Londra'ya almış ve sayın müteşebbis, son yılların en çekici iş alanını oluşturan Arap ülkelerine girmeyi aklına koymuş.

1976 yılında Müdüroğlu, Libya'nın Holms liman kentinde yapılacak büyük bir liman inşaatı için teklif verdi. Arap ülkelerinde inşaat işi almak için en tecrübeli firma olmak ya da en uygun teklifi vermiş olmanın dışında da yollar olduğunu iyi bilen Müdüroğlu, şu ya da bu yoldan işin kendisine verilmesini sağladı.

Ancak böyle bir işin gerektirdiği banka teminatını da sağlaması gerekiyordu. Sahibi Kıbrıs'lı, büro merkezi Londra'da, banka hesabı İsviçre'de, ihalesi Libya'da olan bu firma gerekli teminatı sağlamak için Yavru Vatan Kıbrıs'ın Türkiye'deki 'itibarını' kullanarak bu işi halledebilirdi. Nitekim öyle yaptı. "Kıbrıs Türk Federe Devleti" Başkanı Rauf Denktaş'ın ağabeyi olan Mühendis Ertuğrul Denktaş'ı firmasına müdür yaparak, R. Denktaş'ın Türkiye hükümetinden teminat mektubunu bir Türk bankasına verdirtmesini istedi. İstek yerine getirildi ve Türkiye ile hiç bir ilişkisi bulunmayan Müdüroğlu firmasına 500 milyon liralık teminat verildi.

Türk işçilerine yurt dışında iş sağlamak, Türkiye'nin Kıbrıs'taki özel girişimciliği desteklemesi ve bu yoldan kalkınmasına yardımcı olması gibi gerekçeler hazırdı. Türkiye gazetelerine tam sayfalık reklamlar verildi. Bu gösterme çabalar sonucu T.C. Ziraat Bankası nın 500 milyon liralık teminatı vermesi sağlandı ve sözleşme imzalandı.

Geriye iş yapmak kalıyordu, ama nasıl? Müdüroğlu, değil koca bir liman inşaatı yapmak, küçücük bir balıkçı barınağını yapabilecek teknik, bilgi ve tecrübeye sahip değildi. Önce bu işleri yapmasını bilen Türk şirketlerine yanaştı, ama aslan payını kendisine saklamak istemesi yüzünden bir anlaşma sağlanamayınca kendine İngiliz danışmanlar bularak işe girişti. Taşıma suyla değirmen dönmedi ve bilmediği bu işi yürütemedi. İhale alınalı üç yıl olmuştu, ama daha inşaat adına hiç bir şey yapılamadı.

Şimdi ise Libya Hükümetinin sözleşmenin feshine gittiği belirtiliyor. Ve doğal olarak Ziraat Bankası'nın teminatı olan 500 milyon lirayı Libya Hükümeti' nin tahsil edeceği bildiriliyor. Ama Müdüroğlu boş durmuyor. 24 Eylül tarihli Milliyet gazetesinde, şirketin nasıl haksız yere gadre uğradığını hikaye eden bir yazı yayınlattı. Yazıda, liman işinin sürdürüldüğü, ancak Libya Hükümeti'nin ödemesi gereken 34 milyon dolarlık inşaata karşılık 20 milyon dolar ödediği iddia ediliyor. Libya Hükümeti' nin bu "haksız" davranışının 'bazı politik nedenlerden kaynaklandığı' da öne sürülüyor.

6 aydır ücretleri ödenmeyip, ışıkları yanmayan lojmanlarda kalmak zorunda bırakılan işçileri kurtarmak gerekçesiyle Türkiye'nin bir kez daha araya girmesi amaçlanıyor.

Bugüne kadar Türkiye'de nice yolsuzluklar yapıldı. Hayali suntadan Locheed yolsuzluğuna kadar. Türkiye'deki maddi olanaklar artık yalnız yerli iş çevrelerine peşkeş çekilmiyor. "Yavru Vatan" denen Kıbrıs'lı parababalarına da olanaklar sağlanıyor. Türkiye'nin zenginliklerinden onların da pay alması gerçekleştiriliyor.

Daha buna benzer su yüzüne çıkmamış pek çok yolsuzluklar saklıdır hasır altlarında. Yazıhanesi Londra'da, banka hesabı İsviçre'de, işi Libya'da olan bir müteahhide destek olmanın Kıbrıs'ın kalkınmasına ne katkısı olacağını sormayan yetkililer şimdi 500 milyon liralık teminatın heba olmasına karşılık hafifletici bir mazeret bulurlar herhalde.

İZMİR'DE DE "CENKÇİ" YÖNTEMLERİ

İZMİR GAZETECİLER CEMİYETİ OLAĞANÜSTÜ GENEL KURULU'NDA FAŞİZME KUCAK AÇILDI. GERİCİ YÖNETİM, ARSA MASALI İLE BU GENEL KURULDA DA ÜYELERİ UYUTTU...

İzmir Gazeteciler Cemiyeti'nin olağanüstü genel kurulu, 24 Ekim Çarşamba günü toplandı.

Ankara Gazeteciler Cemiyeti'nin Bayram Gazetesi'ni çıkarma hakkını yitirdiği, Valiliğin, Çağdaş Gazeteciler Derneği'ne Ankara Bayram Gazetesi'ni çıkarma hakkı verdiği günlerde İzmir Gazeteciler Cemiyeti'nin olağanüstü genel kurula gitmesi basın çevrelerinde değişik yorumlara yol açtı.

Oysa, İzmir Gazeteciler Cemiyeti'nin olağanüstü genel kurula gitmesinde amaç başkaydı. Bu ne Ankara Gazeteciler Cemiyeti' nin başına geldiği Bayram gazetesini çıkaramama korkusu, ne de, İzmir'de kendilerine rakip bir meslek örgütünün bulunmasıydı.

İGC'nin gerici yönetimi, olağanüstü genel kurul toplamakla bir değil, iki kuş birden vurmayı amaçlıyordu.

Bunlardan birincisi, 1979 yılı başlarında yapılan olağan genel kurulda seçimleri kazanmalarına karşın, muhalif kanat tarafından "yasa dışı oy pusulası" kullandıkları gerekçesiyle haklarında açılan davadan kurtulmak, ikincisi ise, Sabri Süphandağlı. başkanlığında, genel kurul kararı olmaksızın Cemiyet Tüzüğü'ne geçirilen "hayali vakıf" maddesini Tüzükten çıkartmaktı.

İGC'nin yasa dışı yönetimi bu amaçla, hakkında açılan yönetimlerinin geçersiz sayılması yolundaki davayı "reddi hakim" istemiyle askıya aldırdıktan sonra beşte bir imza toplayarak, yarıyı az biraz geçen üye ile olağanüstü genel kurula gitti.

Olağanüstü genel kurulu demokratik muhalefet boykot ederken, Cemiyet yönetimi, tümüyle gerici basının temsilcilerine teslim edildi. Bununla da kalmadı, İzmir Gazeteciler Cemiyeti, belki tarihinde ilk kez faşizme kapı araladı.

Genel kurul başlamadan önce, faşist MHP' nin. çok önceden İGC Hasan Tahsin salonuna karargah kurduğu görüldü. Salonun hemen girişinde, eli kanlı Türkeş'in gönderdiği büyük boy çiçek, Abdi İpekçi'nin ruhuna "rahmet okurcasına" dururken, "sahte barış çağrıları" Divan Başkanı'nın ağzından da yankılanıyordu. Türkeş'in genel kurula gönderdiği mesaj, Ilıcak'ların, Simavi'lerin, Bilgin'lerin İzmir temsilcilerince ayakta alkışlanıyordu.

Olağanüstü genel kurulun nabzı ise 5 yıllık "arsa spekülatörleri" ile MHP'nin İzmir basınındaki iki temsilcisinin elinde atıyordu. Önceki genel kurullardaki gibi bu genel kurulda da, basın emekçilerinin hiçbir mesleki ve demokratik sorunu dile getirilmezken, üyeler Urla'daki arsa masalı ile yeniden uykuya yatırıldı.

İzmir basınının emekli cemiyet üyeleri, kendileri için aylık bin lira olan Cemiyet yardımını 2 bin liraya çıkarmak için önerge üzerine önerge verirken, gerici yönetim, 5 yıldan beri vaadedilen Urla'daki arsaların dağıtılmayışından sorumlu kendileri değilmiş ve sanki Sabri Süphandağlı'nın başkanlığı döneminde de yönetim kurullarında kendileri yokmuşcasına tüm sorumluluğu bir "ölünün" üzerine yıkarak yeniden yetki istiyordu. Süphandağlı döneminde, kendilerini genel kurul gibi görerek yasa dışı yollarla aldıkları kararları Cemiyet Tüzüğüne geçiren, olağanüstü genel kurulda, "tüzük değişikliği" yapılmaması gerekirken, "hata ve yanlışlık olmuş"diyerek Vakıfla ilgili maddeleri tüzükten çıkarmayı başaran gerici yönetim, iktidarda kalabilmek için şimdiden Cemiyet Yapı Kooperatifi kurma hazırlığı yapıyor.

İGC'nin gerici yönetimi, büyük bir olasılıkla önümüzdeki olağan genel kurula kadar, Yapı Kooperatifini ve 5 yıldır olduğu gibi Urla'daki arsaları gündemde tutacak. Ama İzmir basınında çalışan gerçek basın emekçilerine 'üye sayımız donduruldu" diyerek kapılarını kapalı tutmaktan da geri durmayacak. Olmaz böyle şey. Ama oluyor. İGC tüzük ve yönetmeliğine göre üyelik için bir yıllık bekleme süresini doldurmuş sarı basın kartı sahibi basın emekçileri bir yılı aşkın süredir İGC'ye üye kabul edilmiyor. Çünkü gerici yönetim, yenilerden, çağdaş kafalardan, demokrat basın emekçilerinden korkuyor. Giderek büyüyen bu korku, birgün kendilerini yiyip bitirecek.

GENÇ ÖNCÜ HEYETİ BULGARİSTAN'DAN DÖNDÜ

Geçtiğimiz Ekim ayı sonunda bir haftalık bir ziyaret için Bulgaristan'a giden Genç Öncü heyeti Türkiye'ye döndü.

Genç Öncü heyeti Türkiye'ye dönüşlerinde yaptıkları açıklamada "sosyalizmin insanlığın aydınlık geleceği olduğunu Bulgaristan'ın 35 sosyalist yılının en güzel biçimde kanıtladığını" belirttiler. Genç Öncü heyeti, Bulgaristan'a yaptıkları ziyarette Sofya, Burgaz ve Plovdiv kentlerinde geçirdikleri bir haftanın çok öğretici yanı olduğunu açıklamış ve iki ülke gençliği arasındaki dostluk ve dostluk ve dayanışmada önemli bir adım atıldığını belirtmişlerdir.

Gençlik hareketinin onurlu geleneği yolunda

10-17 Kasım, Dünya Gençlik ve Öğrenci Haftası'nın bu yıl Türkiye'de de yığınsal biçimde kutlanması hazırlıkları üzerine YÜRÜYÜŞ, GENÇ ÖNCÜ Genel Sekreteri Mesut Vural'ın görüşlerine başvurdu.

☆ Dünya Gençlik ve Öğrenci Haftasının bu yıl Türkiye'de de kutlanacağı örgütünüzce duyuruldu. Bu haftanın önemini belirtir misiniz?

★ İkinci Dünya Savaşı'ndan faşizmin yenilgiyle çıkması, sosyalizmin sistem biçimine ulaşması, tüm ilerici ve barışçı güçlerin önemli mevziler kazanmasının ardından, dünyanın çeşitli ülkelerinden gençlik delegelerinin Prag'da 1945'de toplanmasıyla Dünya Demokratik Gençlik Federasyonu kurulmuştu. Bu kuruluşu anmak amacıyla kabul edilen 10 Kasım Dünya Gençlik Günü ve Uluslararası Öğrenci Birliğinin kuruluş yıldönümü olan 17 Kasım tarihleri arasındaki hafta daha sonra Dünya Gençlik ve Öğrenci Haftası olarak kabul edilmiştir.

DDGF'nin kuruluşu yukarıda kısaca değindiğim tarihsel kesite rastlamaktadır. Daha doğrusu rastgelmekten öte bilinçli bir davranıştır. İlerici ve barışçı güçlerin zaferini geriletmek isteyen emperyalizm soğuk savaşı başlatmak hazırlıkları içindeydi. Buna karşılık dünya demokratik güçleri de uluslararası birliklerini oluşturma, güçlendirme çalışmalarını sonuçlandırıyorlardı. Bu dönemde kurulan Dünya Demokratik Kadınlar Federasyonu, Dünya Sendikalar Federasyonu, Dünya Demokratik Gençlik Federasyonu böyle bir önem taşımaktadırlar.

1945 yılı Kasım'ında 63 ülkeden gelen gençlik delegeleri, dünyanın politik konumunu, gençliğin durumunu, gençlik örgütlerinin görevlerini değerlendirerek zaman geçirmeksizin uluslararası birliğin sağlanması zorunluluğunu belirlemişti. Dünya Gençlik Konferansı olarak anılan bu toplantının sonucunda 10 Kasım günü DDGF'nin kuruluşu tüm dünya gençliğine ve halklara duyurulmuştu.

İşte o tarihten başlayarak her yıl 10 Kasım Dünya Gençlik Günü olarak kutlanmaktadır. Bunu izleyen bir haftaysa, 17 Kasım UÖB'nin kuruluş günü olan Öğrenci Günü'yle birleşmiş ve tüm gençlerin bir yıllık çalışmalarını değerlendirdikleri; uluslararası dayanışmanın görevlerini tartıştıkları bir kutlama haftası olmuştur.

☆ Burada, GENÇ ÖNCÜ'nün kuruluşundan buyana belirttiği DDGF'nin çalışmalarının ve ilkelerinin Türkiye'de yaşama geçirilmesi mücadelesine gelelim. Kısaca, nedir DDGF'nin ilkeleri ve genel çalışmaları?

★ DDGF'nin ambleminin çevresinde yer alan şu sözleri aktarmak istiyorum. "Gençler, barış için derhal birleşin!". Gerçekte bu slogan DDGF'nin hedeflerini en özlü biçimde özetlemektedir. DDGF en genel anlamda barış, gençliğin temel istemleri ve uluslararası dayanışması için mücadele vermektedir.

DDGF 1945'den bu yana, bu yolda verdiği mücadelesiyle dünyada vazgeçilmez bir konuma erişmiştir. Bugün Birleşmiş Milletler'de ve komisyonlarında DDGF'nin temsil edilmesi, 34 yılda örgütü olan ülke sayısını 63'den 104'e çıkarması, şu anda bu ilkelerle hareket eden 200'den çok ulusal örgüte ve yüzmilyonlarca üyeye erişmesi bunun en canlı kanıtlarıdır. Bu amaçlar uğrunda tüm dünyada komünist, sosyalist, sosyal demokrat, ilerici, barışçı ve dahası tutucu olmayan dinci gençlerin birlikte savaş verebilmesi bunun kanıtıdır.

Bu ilkeleri yaşama geçirmek için uluslararası planda düzenlenen konferans ve toplantılar, festivaller, yarışmalar... Birleşmiş Milletler'de gençliğin daha iyi bir geleceğe ulaşması için verilen uğraşı, dünyanın çeşitli yerlerindeki sıcak savaşlara karşı örgütlenen uluslararası direnişler, bağımsızlık savaşı veren ve kazanan uluslara uzatılan sıcak dayanışma elleri, tezgahlanan faşist darbelere ve genel olarak faşizme, gericiliğe, maoculuğa karşı verilen amansız savaş ilk akla gelen çalışmalardır.

☆ DDGF'nin bu temel ilkeleri ve çalışmaları doğrultusunda Türkiye ilerici gençlik hareketinin eylemleri neler olmaktadır? Bu çerçevede Dünya Gençlik ve Öğrenci Haftasını örgütünüz ne biçimde kutlayacaktır?

★ Türkiye gençliği özellikle 60'lı yılların ortalarından başlayarak artan bir ivmeyle faşizme, emperyalizme karşı aktif bir mücadele içinde olmuştur.

Özellikle son birkaç yılda gençlik hareketinin uluslararası birliği ve dayanışması da önemli ölçüde gençliğin bilincine kazınmıştır.

Türkiye gençliğinin yukarda andığım tarihten buyana hemen hiç bir yurt ve dünya olayına tarafsız kaldığı söylenemez. Gerçekte de bunun temelleri 1946' larda çalışan İstanbul Yüksek Tahsil Talebe Cemiyeti ve Türkiye Gençler Derneği'nin gerçekleştirdikleri uluslararası dayanışmanın üzerinden yükselmektedir.

Gençliğimiz Kore'ye asker gönderilmesine karşı özverili bir savaş vermiştir. Vietnam'la övünülecek bir dayanışma göstermiştir. Şili'deki çeteye karşı yükselen bir mücadele içinde olabilmiştir. Nikaragua, İran, Kamboçya hep bunun örnekleridir.

Ve bugün Genç Öncü'nün öncülüğünde çok daha bilinçli bir biçimde uluslararası dayanışmanın içindedir. 24 Nisan Dayanışma günü, 24-31 Ekim Silahsızlanma Haftası ve şu anda içinde bulunduğumuz Dünya Gençlik ve Öğrenci Haftası.

Genç Öncü bu haftaya ilişkin hazırlıklarını iki amacı gerçekleştirmek için yürütmüştür. Bunlardan birincisi haftanın Türkiye kamuoyuna yaygın biçimde tanıtılması ve ikincisi de haftanın anlamına uygun içerikte yığınsallığa kavuşturulmasıdır. Bunların sağlanması için tüm birimlerimiz eğitim çalışmalarıyla başlayan gençlik sorunları konularındaki paneller, şölenler, sportif yarışmalar, sanat yarışmaları ve ziyaretlerle süren hafta boyunca ivmesi artan bir çalışma içinde olacaklardır.

Ancak hemen belirteyim ki, bu haftaya yetiştirilmesi amacıyla hazırlanan bir broşür sanırım Türkiye gençliğinin '79 yılına alt yüzakını oluşturacaktır.

Bilim, Eğitim, Araştırma Bürolarımızdaki arkadaşlarımızın, bilim adamları ve üniversite öğretim üyelerinin aktif katılımıyla hazırladıkları "Gençlik Eğitim, Meslek, İş İstiyor' isimli broşür Türkiye gençliğinin önündeki mücadele hedeflerine büyük açıklıklar getirmektedir. Ve bu yanıyla DDGF'nin gençliğin somut hedefleri için mücadele ilkesinin Türkiye'de yaşama geçirilmesinin önemli bir köşetaşı olacaktır.

☆ Türkiye ilerici gençlik hareketinin mücadele hedeflerini gerçekleştirmesi için, daha ileri atılımları gerçekleştirebilmesi için bugün önündeki adım nedir?

★ Bu adım, gençliğin eylem birliğinin her alanda ve en yığınsal biçimde gerçekleştirilmesidir. Gençliğin antifaşist birliği ve buna temel oluşturacak eylem birliği bizlerin önündeki yakıcı görevdir. Bunun başarılmasının koşulları her zamankinden daha fazla bulunmaktadır.

Bunun başarılması için Genç Öncü görev başındadır. Dünya gençlik ve Öğrenci Haftası'nın temel görevlerinden olan geçmiş dönemin hesaplaşması ve gelecek dönemi belirleme çalışmaları sırasında bu hedef için de açıklıklar getirileceği inancındayız.

İnanıyoruz ki gençlik gelecek ve gelecek de sosyalizmdir. Bu inançla gençlik hareketimiz önündeki tüm sorunları aşacak ve zafere yürüyecektir.

DÜNYA GENÇLİK VE ÖĞRENCİ HAFTASI
'79 TÜRKİYE KUTLAMALARI
GENÇLİĞİN ULUSAL VE ULUSLARARASI BİRLİĞİ TOPLANTISI
17 KASIM CUMARTESİ,
SAAT 20.00
İZMİR: FUAR EKİCİ ÖVER SALONU

GENÇ ÖNCÜ

Barış ve sosyalizm davasının 62 yılı

Büyük Ekim Devrimi'nin 62. yıldönümü Sovyetler Birliği'nde ve dünyanın her yerinde coşkuyla kutlandı. Yıldönümü nedeniyle Moskova'da yapılan törenlere milyonlarca Sovyet emekçisi katıldı. SBKP MK Genel Sekreteri ve SSCB Yüksek Sovyet Prezidyumu Başkanı Leonid Brejnev ve SBKP ile Sovyetler Birliği hükümetinin önde gelen yetkilileri Büyük Ekim Devrimi törenlerinde bulundular. Moskova'daki törenler sırasında, törenlere katılan tüm emekçiler barış ve silahsızlanma isteklerini yinelediler. Kutlama törenleri öncesinde Moskova'daki yabancı konuklar onuruna verilen bir kabul resminde konuşan SBKP Politbüro üyesi Kirilenko, NATO ve ABD'nin uluslararası barışı tehlikeye düşürdüklerini söyledi ve SSCB hükümetinin barış içinde birarada yaşama ilkelerinin gerçekleştirilmesi için elinden geleni yapacağını bildirdi.

SBKP Merkez Organı Pravda'da Büyük Ekim Devrimi'nin 62. yıldönümü nedeniyle yer alan başyazıda, Lenin'in partisinin yönetiminde kurulan ilk sosyalist devlet'in, devrimden bu yana gerçekleştirdiği ilerlemelerden söz edildi. Emperyalizmin ayırma ve halkları birbirine karşı kışkırtma politikasına karşı, sosyalizmin politikasının halkların dayanışması olduğu belirtilen başyazıda sosyalist ülkelerin barış ve yumuşama mücadeleleri de konu edildi ve şöyle dendi: "Bu savaşın bayraktarı sosyalizmdir. SSCB ve sosyalist ülkeler topluluğuna bağlı diğer ülkeler gene! barışın geleceği için büyük öneme sahip girişimlerde bulundular ve bulunuyorlar. Leonid Brejnev' in Berlin'de 6 Ekim'de yaptığı konuşmasında belirtilen SBKP ve Sovyet devletinin yeni üstün barışçı insiyatifi halkların aktif desteği ile karşılandı. Yaşam sosyalizmin ve barışın ayrılmaz olduğuna tanıklık ediyor."

CTP Kurultayı: Bağımsız Kıbrıs için emekçilerin birliği

CTP Genel Başkanı Özker Özgür

Kıbrıs'da 21 Ekim Pazar günü Cumhuriyetçi Türk Partisi'nin Olağanüstü 5. Kurultayı toplandı. CTP Merkez Yönetim Kurulu, Kıbrıs Türk işçi ve emekçilerinin günden güne yükselen ekonomik, demokratik, politik mücadelesinin gereklerini yerine getirebilecek ve yığınsallaşan CTP'nin omuzlarına yüklenen geniş görev ve sorumlulukları üstlenebilecek, partinin politik yaşamdaki işlevini daha etkin bir biçimde yerine getirebilecek yeni bir merkez kadrosu oluşturmak amacıyla olağanüstü kurultaya gitme kararı almıştı.

Olağanüstü 5. Kurultay'ın diğer amaçları, "emperyalist komploların yoğunlaştığı, Bağımsız Kıbrıs Türk Devleti dayatmasının ağırlaştırıldığı, sömürünün azgınlaştığı, faşist tırmanışın hızlandığı bugünlerde, parti tabanını harekete geçirmek, bir günlük yoğun çalışma içinde, yaşanılan dönemin dayattığı acil sorunların topyekün bir incelemesini yapıp hedefler saptamak ve parti örgütünü bu hedeflere yönlendirmekti..."

CTP'nin Olağanüstü 5. Kurultayı'nda ilk konuşmayı CTP Onur Başkanı Ahmet Mithat Berberoğlu yaptı. Berberoğlu, emekçilerin, güney göçmenlerinin, yoksul halkın ezildiğine dikkat çekerek şunları dedi: "Denktaş eğer Kıbrıs'ı dikenli tellerle, duvarlarla ikiye bölmeyi ve adadaki askeri üsleri üçe çıkarmayı tasarlıyorsa bilsin ki CTP'nin yiğit üyelerini ve emekçi halkımızı karşısında bulacaktır..."

Merkez Yönetim Kurulu adına çalışma raporunu sunmak üzere söz alan Genel Başkan Özker Özgür ise, Kıbrıs'ın NATO'laştırılmasına değinerek, CTP'nin bu çabalara karşı çıktığını, BMÖ'nün çalışmalarına önem verdiğini belirtti ve Denktaş ve UBP iktidarını da BMÖ kararlarına önem vermeye çağırdı. BMÖ'ye üye ülkelerin Türk toplumuna özel bir düşmanlığı olmadığını hatırlatan ve CTP'nin toplumlararası görüşmelerin yeniden başlamasını istediğini açıklayan Özker Özgür, tarafları esneklik ve sağduyu ile davranmaya çağırarak, toplumlararası güven ve iyinlyetin gelişmesi için her iki toplumun partileri ile kitle örgütlerinin biraraya gelmesini desteklediklerini belirtti.

Özgür daha sonra toplumlararası barışa karşı olan CIA güdümlü EOKA-B ve MHP yandaşı ülkücü fanatik ögelerin silahlı gruplar halinde varlıklarını koruduğunuaçıklayarak, Kıbrıs'ın tüm barış yanlısı güçlerinin güçbirliği yapabilecekleri ortamı hazırlamak için çaba harcamalarını istedi.

Daha sonra Merkez Yönetim Kurulu adına eleştirilere yanıt vermek üzere söz alan Genel Sekreter Naci Talat, yapılacak seçimlere değinerek, şunları dedi: "Partimiz 1980'de yapılacak yerel seçimlere ve 1981'de yapılacak genel seçimlere ilişkin hazırlıklara başlamıştır. Biz, her alanda olduğu gibi seçimlerde de ilerici ve demokrat partiler arasında bir güçbirliği yapılmasından yanayız. Ancak, CTP'nin güçbirliği anlayışı sadece seçimlerde gerçekleştirilecek bir muhalefet ittifakı olarak anlaşılmamalıdır. CTP, emperyalizme, barış ve demokrasi düşmanlarına sömürücü çevrelere karşı ilkeli, anlamlı, kalıcı ve sonuç alıcı bir güçbirliğinden yanadır."

CTP Olağanüstü 5. Kurultayı'nda dile getirilen Kıbrıs Türk toplumunun ilerici-demokratik güçlerinin birliği konusunda, CTP somut adımlar da atıyor. 15 Ekim günü bir basın açıklaması yapan Özker Özgür, Meclis'te temsil edilen muhalefet partileri ile demokratik kitle örgütlerine güçbirliği çağrısı yaptı ve güçbirliği ilkelerini görüşmek için bir toplantı

vasızca sürdüren, bünyesinde barındırdığı faşist ögelerle Federe Devletin statüsünü Anayasa'ya rağmen değiştirmeye çalışan, kitlelerin uyanışı karşısında paniğe kapılarak devlet başkanlığı katından halkı tehdit eden, toplum bireylerini üç yıllık iktidarında ülkeyi terketmeyi düşünecek denli bezdiren, Kıbrıs sorununda izlediği bağnaz politika sonucu bizi dünyadan soyutlayan UBP'yi iktidardan uzaklaştırmak amacıyla" önerildiği belirtildi.

önerdi. İlerici, demokratik ve barışçı güçler arasında yeniden güncellik kazanan güçbirliğinin "sömürü ve talan düzenini per-

CTP'NİN "ÜSLER KAPATILSIN" KAMPANYASI SÜRÜYOR

CTP emperyalist Anglo-Amerikan üslerinin kapatılması için yaygın bir imza kampanyası düzenledi. Bildirildiğine göre, önce bir ay olarak düşünülen kampanya süresi, emekçilerin ilgisi üzerine bir ay daha uzatıldı. İmza kampanyasının Kuzey Kıbrıs'ın tüm köy ve kasabalarında, bu arada İngiltere ve Türkiye'deki Kıbrıs'lılar arasında da yaygın bir biçimde sürdürüldüğü ve toplanan imzaların CTP'ye ulaşmaya başladığı öğrenildi.

DENKTAŞ İKTİDARI FAŞİST DERNEKLERE YARDIM EDİYOR

Kıbrıs'da örgütlenmeye çalışan faşist örgütlerden Sosyal Yardımlaşma ve Kültür Derneği, UBP'yi desteklemelerinin karşılığı olarak kendilerine maddi yardım yapılmasını istedi. Faşistlerin yuvalandıkları yerlerden biri olan Güzelyurt Sosyal Yardımlaşma ve Kültür Derneği'ne UBP tarafından daha önceden iki ayrı lokal verildiği de belirlenmişti. Bunun yanında, Güzelyurt bölgesindeki faşistlerin elebaşısı olan Hasan Sargıner adlı, ordudan atılma bir subay eskisinin UBP'ye yazdığı bir yazıda ise şu cümleler yeralıyor: *"Derneğimizin toplum içerisindeki faaliyetlerini ve amacını daha etkin bir biçimde sürdürebilmesi için maddi imkanlara ihtiyaç vardır. Bunun için derneğimiz adına bir miktar narenciye bahçesi verilmesini ...devlet bütçesinden maddi yardım yapılmasını taleb ediyoruz..."*

FAŞİSTLERİN SAVAŞ ÇIĞIRTKANLIĞI: "ORDU GÜNEYE!"

Türkiye'li ve Kıbrıs'lı faşistlerin yuvalandığı *Türk Ocağı Derneği* tarafından düzenlenen

"Bağımsız Kıbrıs Türk Devleti Şöleni"nde *Kanımız Aksada Zafer İslamın, Ordu Güneye, Kıbrıs Ovası Bozkurtların Yuvası* gibi savaş kışkırtıcı sloganlar atıldı.

İzleyicilerin çoğunun Kıbrıs'a yerleştirilen MHP'li faşistler olduğu "Şölen"e Türkiye'li faşistlerin Başbuğu Türkeş ve Demirel de "başarı" mesajları gönderdiler!...

KIBRIS KADIN ÖRGÜTLERİ MÜCADELE VE DAYANIŞMALARINI YÜKSELTİYORLAR

Yurtsever Kadınlar Birliği tarafından yapılan açıklamaya göre, YKB Lefkoşe'nin Rum kesiminde yapılacak olan uluslararası bir toplantı için Güney Kıbrıs'a davet edildi. 3 Kasım günü, birçok ulusal kadın örgütünü bağrında toplayan Uluslararası Demokratik Kadınlar Federasyonu tarafından düzenlenen seminerin konusu "Kıbrıs Sorunu'nun Kadın ve Çocuklar Üzerindeki Etkisi" olarak belirlendi.

Bu arada, Yurtsever Kadınlar Birliği ve Toplumcu Kurtuluş Partisi Kadınlar Kolu, çeşitli demokratik kuruluşların da desteklediği, hayat pahalılığına karşı bir dizi eylem yapmayı kararlaştırdı...

Çelişkiler yumağında devrimci olanaklar

İRAN'DAKİ SON GELİŞMELER, ÜLKEDE DEVRİM SÜRECİNİN, ULUSAL SORUNUN BARIŞÇI ÇÖZÜMLENİŞİ VE ANTİEMPERYALİST YÖNELİMİN GÜÇLENMESİ YÖNÜNDE ÖNEMLİ OLANAKLAR TAŞIDIĞINI ORTAYA KOYUYOR. ULUSAL, DEVRİMCİ GÜÇLERİN TEK CEPHESİNİN OLUŞMASI VE PEKİŞMESİ, BU OLANAKLARIN DEVRİMCİ YÖNDE ÇÖZÜMLENMESİNİ KOLAYLAŞTIRIYOR.

İran Kürt hareketinin dinsel liderlerinden Seyiti İzzettin Huseyni barışçı çözümün ortaya çıkmasında rol oynadı.

İrandaki son gelişmeler, ülkede devrimci sürecin derinleştirilmesi için varolan olanakların güçlülüğünü koruduğunu ortaya koydu. İran devriminin karşılaştığı başlıca sorunların, özellikle ulusal sorunun barışçı ve demokratik yöntemlerle çözümlenmesiyle Amerikan emperyalizmine karşı kalıcı bağımsız bir politikanın benimsenmesi gibi sorunların çözümünde önemli adımların atılabileceği ortaya çıktı.

İran Kürdistan'ında uzun süredir meydana gelen silahlı çatışmalardan ve ulusal Kürt hareketine karşı girişilen kırımlardan sonra, geçtiğimiz haftalarda Kürt hareketiyle merkezi yönetimin yetkilileri arasında bazı temel sorunlarda anlaşmaya varıldığı açıklandı. İran ulusal Kürt hareketinin dini liderlerinden İzzetin Huseyni'nin Kürt halkının temel demokratik istemlerini açıklamasıyla birlikte, İran Kürdistan'ına yönetsel ve kültürel özerklik tanınması konusunda daha önce Humeyni yönetimi tarafından verilen sözün hayata geçirilmesi yönünde önemli adımlar atıldı.

Ortadoğu bölgesinde ulusal kökenli çatışmaları alevlendirerek egemenliğini koruma yollarını arayan Amerikan emperyalizminin planlarına darbe indiren bu gelişmelerden sonra, İran'da Amerikan emperyalizmiyle uzlaşma yanlılarının etkisi altındaki Bazergan hükümetinin durumunu zayıflatan gelişmeler birbirini izledi. Tahran'daki Amerikan Büyükelçiliğinin Humeyni taraftarlarınca ele geçirilmesiyle başlayan gelişmeler, Bazergan Hükümetinin insiyatifini tümüyle yitirmesine yol açan son damlalar oldu. Bundan önce birkaç kez daha istifa girişiminde bulunan Bazergan, nihayet geçen Çarşamba günü hükümetten kesin olarak ayrıldı.

Bu olgular, devrim sürecinin temel sorunlarını çözememenin sancılarının politik bunalımın derinleştiği İran'da, antiemperyalist ve tutarlı demokratik eğilimin güçlendiğinin belirtileridir. Bir süre önce TUDEH'in yasaklanması yolunda alınan karardan dönülmek zorunda kalınışı, Kürdistan Demokrat Partisi'nin Kürt ulusal hareketinin temsilcisi olarak konumunu güçlendirmesi, ulusal sorunun zora başvurmadan çözüme yaklaşması, İran devriminin önünde daha varolan güçlüolanaklarıortaya koymaktadır.

Devrimci halk hareketinin yüksek tutulması ve tüm ulusal, devrimci güçlerin tek cephesinin korunup güçlendirilmesi, bu olanakların devrimciyönelimlerlesonuçlanmasını sağlayacaktır.

Barış güçleri Filistin'in yanında

Portekiz'in başkenti Lizbon'da düzenlenen "Filistin ve Arap Halkıyla Uluslararası Dayanışma Konferansı" geçtiğimiz hafta yapıldı. Dünya Barış Konseyi'nin girişimiyle Portekiz Komünist Partisi, Portekiz Sosyalist Partisi, Portekiz Barış Komitesi, Filistin Kurtuluş Örgütü ve Arap Halk Kongresi tarafından düzenlenen konferansta FKÖ lideri Yaser Arafat ile çeşitli ülkelerden parti ve sendikaların temsilcileri katıldılar. DİSK Genel Sekreteri Fehmi Işıklar'da dayanışma konferansına katıldı.

Konferans'ta bir konuşma yapan FKÖ lideri Yaser Arafat, ABD'nin Camp David pazarlığını çıkmazdan kurtarmak üzere öteki Arap ülkelerini de İsrail ile görüşme masasına oturtmak için çaba gösterdiğini bildirerek, bu amaçla Suriye, Lübnan ve Filistin'lilerin baş hedef olarak seçildiklerini söyledi. Arafat, "İsrail saldırılarına her türlü askeri, maddi ve politik yardımı sağlayan Amerikan emperyalizminin bu planlarının suya düşürülmesi için tüm Arapların savunma güçlerini birleştirmeleri gereklidir." dedi.

Ortadoğu'da yeni bir savaşın yakın zamanda başlayabileceğini kaydeden Arafat, Vietnam'lılardan sonra Filistin'lilerin de dünya çapında önemli bir devrimin sorumluluğunu üzerlerine aldıklarını, bu sorumluluğu en iyi biçimde yerine getireceklerini söyledi.

Konferans'a bir mesaj gönderen SBKP MK Genel Sekreteri ve SSCB Yüksek Sovyet Prezidyumu Başkanı Leonid Brejnev, yakın doğuda tehlikeli savaş merkezinin dağıtılmasının, dünyadaki politik havanın iyileştirilmesi için önemli bir katkı olacağını belirtti. Brejnev mesajında, Sovyetler Birliği'nin Arap halklarının Yakın Doğu'da verdikleri haklı mücadelenin yanında olduğunu bir kez daha vurgulayarak şöyle dedi: "Barış, ancak Filistin Arap halkının tek yasal temsilcisi olan FKÖ dahil olmak üzere tüm ilgili tarafların katılmasıyla ve Yakındoğu'da anlaşmazlıkların tam olarak düzene konulmasıyla elde edilebilir."

Bu dünyada insanlıktan en son söz etmesi gereken emperyalist batı ülkeleri yine "insancıl" kesilmeye başladı. Bir süre önce "Vietnamlı göçmenler" sorununun kaba bir antikomünist propaganda aracı haline getirilişi gibi, bu kez de savaştan kaçan Kamboçyalıların dramı söz konusu olan. Batılı büyük basın ve yayın organları, TV'ler tüm güçleriyle Kamboçya'lı "göçmen"lerin acınacak durumunu, gözler yaşartan bir üslupla anlatmaya çabalıyorlar. Gaz odasının "mucidi" Batı Alman nazi kalıntılarından tutun da, Vietnamlı'sından Afrika'lısına bombalar altında katledilmiş yüzbinlerce çocuğun kanlı katili Amerikan emperyalizmine değin bir koro bu "dram"ı, bu "trajedi"yi anlatmaya çalışıyor.

Merhamet tüccarlığı

Kamboçya'dan kaçan göçmenlerin durumu elbette içler acısıdır. Elbette ki, hiçbir suçları olmayan bu insanlara yardım etmek bir insanlık borcudur. Ayrıca Kamboçya'lı göçmenlerin durumunun basın ve yayın organlarıyla duyurulması ve bunlara yardım için kamuoyu yaratılması bir noktaya kadar "doğal"dır. Ama olayın, saptırılmadan, gerçek suçluları ve sorumlularıyla yansıtılması noktasına kadar.

Üç yıllık iktidarı sırasında milyonlarca Kamboçya insanının katledilmesinin emir verici ve uygulayıcısı Pol Pot katili de bugün bu "insanlık dramından" söz edenler arasındadır. Türkiye'de faşistlerin işbirlikçisi maocu Aydınlık, bu konudan tüm "acılığıyla"söz etmektedir. Sermayenin hoparlörleri Hürriyet ve Milliyet gibi gazeteler de Kamboçyalı göçmenler sorununu dillerine dolayarak kaba bir antikomünizmi sürdürmektedirler.

Olay, el çabukluğuyla "bütün dünya" olarak nitelendirilen emperyalist batı dünyasında nasıl saptırılmaktadır? Bugün Kamboçya'da antiemperyalist, ulusal bir hükümet işbaşındadır. Bu hükümet, halk katili Pol Pot'u ve onun rejimini yıkarak, Kamboçya halkının desteğiyle işbaşına gelmiştir. Ancak Uzakdoğu'da sosyalizmin bu yeni adımı, emperyalistler ve onların yardakçıları tarafından hazmedilmemiş ve Pol Pot katili "direniş"e özendirilmiş, sadece özendirilmekle kalınmamış, aynı zamanda desteklenmiştir.

Kimlerdir Pol Pot'u destekleyenler. Zincirin başını ABD emperyalizmi çekmektedir. Zincirin öteki ucunda ise Çin gericiliği tüm kudurganlığıyla yatmaktadır.

Emperyalizmin ve Çin'li gericilerin desteğindeki Pol Pot katilleri, Kamboçya'da devrimci hükümeti yıkmak için saldırılarını sürdürmektedirler. Devrimci hükümet, ülkesinin bağımsızlığını, halkını korumak için, sosyalizmi kurma yolunda ileri adımlar atmak için bunlara karşı tüm gücüyle savaşmaktadır. Kamboçya'lı göçmenler sorununun kökeni de işte devrimci hükümete karşı bu isyanda yatmaktadır. Üç yıllık iktidarları sırasında kentlerdeki insanları kırlara süren emperyalizmin kiralık adamları Pol Pot katilleri halkı şimdi ülkeden göçe zorlamaktadırlar. Savaştan kaçan halk göçmen kamplarında açlığın, sefaletin, salgın hastalıkların kucağına terkedilmektedir. Eğer bu insanların dramı halk düşmanlığının, antikomünizmin bir gerekçesi yapılıyorsa, bunun adı insancıllık değil, olsa olsa "merhamet tüccarlığı" olur.

• coşkun kartal

Nikaragua

Devrimci atılımın üretim gücü

Nikaragua başkenti Managua' nın merkezindeki en sağlam binalardan birik "Banco Central de Nicaragua" (Nikaragua Merkez Bankası)nın eskiden bulunduğu binadır. Bu yapı, 1972 yılında meydana gelen korkunç depremde bile, hiç hasar görmeyen birkaç yapıdan birisi olmuştur. Binanın dördüncü katındaki halı döşeli odalarda, eskiden bankanın müdürleri ulusal zenginlikleri nasıl Somoza "klanının" ve yabancı iş ortaklarının yararına çarçur edeceklerini konuşurlardı.

Bugün merkez bankası ulusallaştırıldı. Binadaki madeni tabelalar söküldü Bina, yeni bir amaca hizmet ediyor.

Banka şefinin bulunduğu katta - şimdilik daha iyi bir olanak bulunamadığı için - hükümet komisyonu ve Ulusal Yeniden Kuruluş Hükümeti ortak toplantılarını yapıyorlar. Toplantılarda en yoğun olarak üzerinde durulan konular ekonomik sorunlar: Ürün alımları, gösterilen çabalar, planlar. Bu, Nikaragua'lı uzmanların görüşüne göre, diktatörlüğün kötü ekonomisinin ve talanının sonuçları ile kurtuluş hareketi arasında milli muhafızlar'ın harekete ve halka karşı giriştiği kırımların enkazı ortadan kaldırılıncaya dek yıllarca sürecek.

Ancak bu arada umut dolu adımlar atılıyor. Kanlı diktatörün son haftalarda üretimi durdurulan, soyulan ya da tümüyle yıkılan Somoza ailesine ait ulusallaştırılmış işletmelerin yüzde 80'i yeniden çalışmaya başlamış durumda. 13 bin emekçi buralarda yeni ve kalıcı iş sahibi oldular. Tarımsal alanda 700 bin hektar toprak Somoza ailesinin ve onun kaçak yandaşlarının elinden alınarak toprak işçilerine ve az topraklı köylülere dağıtıldı. Hükümet, ülkedeki güç beslenme durumunu karşılayabilmek için pirinç, tahıl ve fasülye üretimini özendirmek amacıyla krediler veriyor. En önemli dışsatım maddesi olan pamuğun yeniden eski durumuna gelmesini özendiriyor. Çarpışmalar sırasında Nikaragua'nın Pasifik sahilinde bulunan ekili pamuk alanlarının yüzde 70'i yok oldu. Önümüzdeki Şubat ayına kadar yeniden 600 bin balyalık bir pamuk ürününe ulaşılacağı hesaplanıyor.

Kurtuluş Savaşı'nın devrimci atılımı kendisini önemli bir üretim gücü olarak ortaya koyuyor. Şu sıralarda tüm ülkede "Sandinist Çalışma Millsleri" - önümüzdeki kahve hasadında ve ekonominin diğer önemli alanlarında görev yapacak genç gönüllü grupları - da görev başında.

Sorunlarını etkili biçimde karşılayabilmek için, Nikaragua uluslararası yardım ve işbirliğine gereksinim duyuyor. Bunun için bazı emperyalist çıkar grupları spekülasyonlarını yoğunlaştırdılar. Özellikle Managua'daki yabancılar, Ekim başında ABD'deki "Wall Street Journal"ın geliştirdiği yeni biçimde bir Marshall planı çağrısı yaptılar. Buna göre, "politik bir radikalleşmeyi" önlemek için Nikaragua'ya 750 milyon dolar tutarında para ve gereç yardımı yapılacaktı. Hatta bu proje, Temmuz başında Somoza kaçış hazırlığı içindeyken Dikta rejimine umutsuzca 43 milyon dolar kredi açmış ve Uluslararası Para Fonu ile ilişkiliydi.

Bununla birlikte Ulusal Yeniden Kurtuluş Hükümeti, sadece ulusal onurunu zedelemeyecek yardımları kabul edeceğini açıkladı. Bu arada Latin Amerika Ekonomi Örgütü SELA önümüzdeki on yıl içinde 2,5 milyar dolarlık bir kredi açma sözü verdi. Kostarika ve diğer Latin Amerika devletleriyle, Petrol İhraç eden Ülkeler Örgütü acil krediler sundular. Nikaragua'da sosyalist ülkelerden, başta Küba, Sovyetler Birliği ve ADC'den gönderilen dayanışma yardımları şükranla karşılanıyor ve bu doğrultuda karşılıklı çıkara ve eşitliğe dayalı ekonomik ilişkilerin gelişmesi için büyük olanaklar görünüyor.

Nikaragua halkı devrim yolunda kararlı ilerliyor

Bolivya

Darbenin ilk ve son günleri

Bolivya'da önceki hafta yapılan faşist darbeden sonra, cuntacılar duruma hakim olamadılar. Faşist darbecilere karşı genel direniş hareketi ülkenin her yanına yayıldı. Darbecilerin devirmeye çalıştıkları Cumhurbaşkanı Walter Guavera teslim olmayı kabul etmeyerek darbeye karşı direniş hareketinin başına geçti.

Bolivya'da Albay Natusch tarafından düzenlenen faşist darbeye karşı en etkili direniş ve en sert tepki işçi sınıfından geldi. Askeri yönetimi tanımayan Bolivya işçi sınıfı, sendikaların çağrısı üzerine genel greve gitti. Darbecilerin genel grevi önlemek için yaptıkları şiddete dayalı tüm girişimler, işçi sınıfının ve Bolivya emekçi halkının direniş duvarına çarparak dağılmak zorunda kaldı.

Bu arada Bolivya'daki tüm ilericiler, sosyalistler, komünistler darbeye karşı aldıkları ortak tutumu büyük yığın gösterileri ile sürdürüyorlar. Başkent La Paz'da her gün düzenlenen gösterileri dağıtmak için askerler halka ateş açıyor. Bu gösteriler sırasında çok sayıda antifaşistin yaşamını yitirmesine karşın, direniş hareketi bastırılamıyor. Ülkenin diğer kentlerinde de darbecilerle halk arasındaki çatışmalar sürüyor. Bazı askerler de faşist darbecilere karşı direnen halkın yanında yer alıyorlar.

Bolivya işçi federasyonu yetkilileri bir açıklama yaparak faşist darbecilere karşı direnişin demokratik hükümet yeniden göreve başlayıncaya değin eylemlerini sürdüreceklerini bildirdiler. faşist darbeye karşı yürütülen genel grev ve diğer direniş eylemlerine halkın çok büyük çoğunluğunun katılması, darbecileri büyük bir çaresizlik içine düşürdü.

Natusch darbesinin halk hareketi karşısındaki zayıflığı geçtiğimiz haftanın son günlerinde iyice açığa çıktı. Cunta yöneticileri sıkıyönetim yasasıyla sansürün kısa sürede kalkacağını ve 1980'de genel seçimlere gidileceğini açıklamak zorunda kaldılar. Bolivya'da faşist darbenin ilk ve son günlerini yaşadığı ortaya çıktı.

ABD'de faşizmin kanlı kolu: KU-KLUX-KLAN

ABD'de geçen hafta içinde Kuzey Carolina'da meydana gelen olaylar kamuoyunun dikkatini bir kez daha ırkçı-faşist Ku-Klux-Klan örgütünün üzerine çekti. Kuzey Carolina'nın Greensborg kentinde ilerici sendikaların ırkçılığa ve ırkçı terör örgütü Ku-Kulx-Klan'a karşı düzenledikleri bir yürüyüşe otomatik silahlarla ateş açıldı. Ateş sonunda dört kişi öldü, on kişi de yaralandı. Bu vahşi terör olayının TV kameralarıyla görüntülenmiş olması, bir anda olayı bir ilgi kaynağı durumuna getirdi. ABD' de ırkçı Ku-Klux-Klan örgütüne karşı ilerici kamouyunun başını çektiği bir tepki dalgası yayıldı. Bunun sonucunda Başkan Carter, örgüt hakkında soruşturma açılması için emir verdiğini açıkladı.

Aslında, TV ekranlarında milyonlarca kişiye ulaşmasıyla dünya çapında tepkiye yol açan olay, ırkçı Ku-Klux-Klan'ın ne ilk marifetiydi, ne de sonuncusu olacağa benziyordu. ABD'li gözlemciler, son 18 aydan beri örgütün bir terör dalgası estirdiğini bildiriyorlardı. Belirtildiğine göre, bu terör dalgası 1966 yılında ABD'nin çeşitli eyaletlerini kapsayan dalgayı andırıyordu.

Olayın derinliğine inildiğinde, ırkçı Ku-Klux-Klan'ın bu saldırıları tek başına düzenlemediği ortaya çıktı. Neofaşist ABD Nazi Partisi üyelerinin de saldırıda yer aldığı belirtiliyordu. Neonazilerle Ku-Klux-Klan'ın ülke çapında bir işbirliği içinde olmaları ve bu hareketlerin özellikle Batı Alman Neofaşist hareketi ile işbirliği yaptıkları herkesçe biliniyordu. Yine herkesin bildiği bir başka gerçek, Amerikan neonazileri ile ırkçı Ku-Klux-Klan'a karşı devlet örgütlerinin büyük bir "hoşgörü" içinde oluşlarıydı. Amerikan emperyalizminin, ülke içindeki ilerici güçlere karşı vurucu güç olarak kullandığı bu hareketlerin militanları, yasal bir yürüyüşe serbestçe saldırabiliyor, film çevirircesine TV kameralarının önünde ilericileri katledebiliyorlardı.

Olayın yarattığı tepki üzerine "soruşturma" emri veren ABD Başkanı Carter'in tutumu ise ikiyüzlülükten başka birşey değildi. Carter'in bu faşist-ırkçı harekete gerçekten karşı çıkabilmesi için, önce bu hareketlerin arkasındaki gücü, yani ABD tekelci sermayesini karşısına almış olması gerekiyordu ki, bu da ABD sisteminin kokuşmuşluğu içinde kargaları bile güldürecek bir olasılık oluyordu.

Dünyanın çeşitli yerlerinde Ulusal Kurtuluş hareketlerine, ilerici güçlere karşı komplolar düzenleyen ABD emperyalizmi, Ku-Klux-Klan gibi ya da Nazi partisi gibi örgütleri besleyerek, çatırdayan iktidarını kurtarmanın çabası içindedir. Her gün dünyanın yeni bir yerinde ulusal ve toplumsal kurtuluş güçlerinden yeni bir darbe yiyen ABD emperyalizmi için kendi ülkesi de dikensiz gül bahçesi değildir. İlerici güçleri ağır bir terör baskısı altına alarak sindirme girişimleri bunun bir kanıtıdır. Ne var ki, 60 yıldan beri tüm çabalara karşın yok edilemeyen ABD KP başta olmak üzere, ülkedeki ilerici güçlerin mücadelesi emperyalizmin ve gericiliğin saldırılarını boşa çıkarma yolunda gelişmektedir.

5 kıtadan haberler

PRAVDA SOSYALİST ENTERNASYONAL'İN BARIŞ KONUSUNDAKİ TUTUMUNU OLUMLU KARŞILADI

SBKP Merkez Yayın organı "Pravda" Sosyalist Enternasyonal bürosunun Paris'te düzenlediği toplantıda silahsızlanma konusunda çıkarılan karar üzerine yaptığı bir yorumda, Sosyalist Enternasyonal'in barış ve yumuşama konularını ciddiye aldığını belirtti. Pravda'nın yorumunda Sosyal Demokrat parti ve derneklerin 15 milyondan fazla kişiyi bünyesinde barındırdığını ve bu yığınların silahlanma yarışına karşı aktif mücadeleye kazanılmaları gerektiği belirtildi. Pentagon ve NATO'nun silahlanma ve saldırı hazırlığını hızlandırdığı kaydedilen Pravda'nın yazısında, sosyal demokrat liderlerin askeri yumuşama ve ciddi sorunların masa başında çözümü için çağrılarda bulunmaları olumlu karşılandı.

ABD DENİZALTILARINA YENİ STRATEJİK ATOM ROKETLERİ YERLEŞTİRİLİYOR

ABD Deniz Kuvvetlerinin emrindeki denizaltılara "C-4" tipi yeni stratejik atom silahlarının yerleştirildiği bildirildi. Stratejik Silahların Sınırlandırılması Anlaşması (SALT II) ve Orta Avrupa'da karşılıklı silah indirimi gibi ciddi sorunların tartışıldığı bir dönemde, ABD Denizaltılarına stratejik atom roketlerinin konması, emperyalizmin yeni bir kışkırtması olarak nitelendirildi. Denizaltılara yerleştirilen Atom roketlerinin 6400 km. menzilli oldukları ve önümüzdeki günlerde bu roketlerin denizaltılara yerleştirilmesinin sürdürüleceği belirtiliyor.

GÜNEY AFRİKA'DA İNTİHAR ETTİĞİ AÇIKLANAN ÖĞRENCİ LİDERİNİN ÖLDÜRÜLDÜĞÜ ORTAYA ÇIKTI

Güney Afrika'da bir süre önce gözaltında bulunduğu sırada intihar ettiği polis tarafından açıklanan siyah öğrenci lideri Papetla Mohapi'nin öldürüldüğü ortaya çıktı. Bir basın toplantısı yapan siyah öğrenci liderinin eşi, gazetecilere eşinin öldürüldüğüne dair belgeler sundu. Güney Afrika.da ırkçı yönetime karşı mücadele eden siyah lider Steve Biko'nun da polis tarafından iki yıl önce katledildiği hatırlatılıyor. Güney Afrika polisinin bu türden bircok cinayetler işlediği ve bunlara intihar süsü verdiği bildiriliyor.

Bulgar halkının onuru

Nikola Vaptsarov

Nikola Yonkov Vaptsarov Bulgar halkının ve ilerici insanlığın büyük bir ozanıdır. Onun şiirleri Bulgar halkının faşizme karşı mücadeledeki sorunlarını, psikolojisini dile getirdikten başka, eski dünyaya karşı savaş veren tüm insanlığın duygularını, yaşadığı toplumsal-psikolojik süreçleri de yansıtıyor. İşte bu nedenle şiiri bugün de milyonlarca insana coşku, esin ve inanç kaynağı, sosyalizm uğrunda verilen mücadelede silah olmaktadır.

Vaptsarov 1952 yılında Dünya Barış Konseyi tarafından Onursal Barış Ödülü'ne de layık görüldü.

Eski takvime göre 24 Kasım, yeni takvime göre 7 Aralık'ta doğan Vaptsarov'u 70. doğum yıldönümünde anmayı bir görev biliyoruz. YÜRÜYÜŞ, önümüzdeki haftalarda Vaptsarov'un kişiliği ve sanatı hakkında yazılar ve onun şiirlerini yayınlamayı sürdürecektir.

ZAVOT KURACAĞIZ (*)

Zavot kuracağız,
sağlam
beton,
duvarlı
muazzam zavot!
Kadın, erkek
halk,
hayat zavodu kuracağız
yekvücut olarak.

Ölüyor çocuklarımız
pis kokular içinde
güneşe hasret
ıssız kulübelerde.
Dünya bir mahpusane.
Kadın, erkek,
halk,
tüm gücümüzle direnerek,
hayat zavodu kuracağız
elele vererek!
Ölüyor çocuklarımız
güneşe susamışken gözler
boğucu kokular içinde
Ya bizler? Vicdansızca
boyun eğiyoruz,
ve susuyoruz,
rezilce susuyoruz!
ördüğümüz şebekelerde,
kanımızdır uslu uslu akan,
evet, bizim kanımız
iletkenlerde
ve hayatı harekete getiren
her yerde.
Hayat silip süpürüyor
sürüklüyor bizi,
biz de bakıyoruz ona
bön bön
gizlemeden safdilliğimizi.
Tırnaklarımızla oyduk kayaları.
Tüneller açtık
granitten.
Raylarla kuşattık dünyanın her
yerini
ve keşfettik
bağrındaki cevherini.
Antenler örülü göklerde,
gökdelenlerin
sislere
saplandığı
yerde,
fakat, daha yücelerde
enginlerde
çelik kuzgunlar
durmadan, uğuldar!
Yoldaşlar,
açık konuşalım—
ben damga vuruyorum
yükselişe
ve mükemmelen biliyorum ki,
bizleri doğan yükseliş değil.
Ve biz yükselişi yıkmayacağız,
iyi bil!
Zavot kuracağız
sağlam,
beton duvarlı
muazzam zavot!
Kadın erkek,
halk,
Hayat vazodu kuracağız
yekvücut olarak!

(*) Zavot: İşlik.

Nikola Yonkov Vaptsarov 24 Kasım 1909 yılında Bansko kentinde doğdu. Bansko yöresinin ve Vaptsarov'lar ailesinin devrimci gelenekleri, bir zaman sonra ülkenin tanınmış ozanı olarak yetişecek olan gencin kişiliğinin biçimlenmesine olumlu bir etki yaptı. 1926 yılında Varna kentinin Deniz Makine Okulu'nda öğrenci oldu.

Okulu bitirince Koçerinovo köyü yakınlarındaki fabrikada sıradan bir ateşçi olarak çalışmaya başladı. Yaşamak için, yaşamla günlük mücadeleye böyle atıldı. Bu andan itibaren işçi sınıfının sorunları,kavgası, acıları ve kıvançlarıyla yaşadı. Vaptsarov, ateşçilik gibi ağır bir işte çalışmasına karşın, zamanının yazın yaşamına etkin biçimde katıldı. Değişik ilerici gazete ve dergilerde şiirler, röportajlar, eleştiri yazıları yayımladı. Bu dönemde bazı şiir yarışmalarında birincilik ödülleri aldı. 1941 yılında "Literaturen Kritik" (Edebiyat Eleştirmeni) gazetesinde çalışmaya başladı. Ardında bıraktığı "Motorni Pesni" (Motor Şarkıları) adlı tek şiir kitabı 1940 yılında yayımlandı.

Vaptsarov'un şiirinin kahramanı sosyalist kişidir. Yaşamı, insanı ve gelecek günlerin aydınlığını savunma yeteneği ve gücüne sahip sosyalist kişidir. İşçidir, Vaptsarov'un şiirinin kahramanı. Ödünvermez savaşeri, güçlü arkadaş, yurtsever ve enternasyonalisttir. Sınıfsal çelişkilerin bilincine varmış insan, zamanın en karmaşık politik, felsefi, ahlaki, estetik sorunlarını bütün belleği ve kalbiyle yaşayan ateşçi-aydındır.

Nikola Yonkov Vaptsarov'un şiiri,Bulgar edebiyatının 13 yüzyıllık tarihinin doruk noktalarından birini oluşturdu. Vaptsarov, iki çağın sınırında, devrim mücadelesinin coştuğu bir ortamda, halk ruhunun en güzel, en iyi güçlerinin var kuvvetiyle ortaya çıktığı bir sırada, yaşamın adaletini cömertçe ve coşkuyla dile getirdi. Bilimsel sosyalizm idealleriyle haşırneşir olan ozan, en içten, en sıcak, en esinleyici, en onurlu sözlerle insanı anlattı şiirlerinde. Bundan dolayı şiirleri zaman ve mekanın dar çerçevelerini tuzla buz etti. Her bulgar yurttaşının kişiliğinin derinliklerinde yer bulan bu şiirler, insanın savunulması adına verilen ve henüz tamamlanmamış olan mücadeleye etkin bir biçimde katılarak, bugün de dünyamızda yankılanmaktadır.

Bulgar halkı, Komünist Partisi yönetiminde, faşizme karşı silahlı mücadeleye başlayınca, Vaptsarov bu mücadelenin en ağır cephesinde özveriyle kendi yerini aldı. Bulgaristan Komünist Partisi MK'nın Merkezi Askeri Komisyonu'nda çalıştı.

1942 yılının ilkbaharında onlarca yiğin antifaşist tutuklandı. Vaptsarov tutuklananlar arasındaydı. Düşman polisin işkence odalarında,devrimci ozanın direncini kırmak için boşuna çabaladı. 23 Temmuz günü Vaptsarov, daha beş arkadaşıyla birlikte ölüm cezasına çarptırıldı. İdam kararı, 23 Temmuz gecesi yerine getirildi. Böylece faşizm, Bulgaristan'da en korkunç ve kanlı suçlarından birini işledi!

Vaptsarov mahkemede son sözünü söylerken şöyle dedi: "Eylemlerimi, yurduma hizmet etme bilinciyle gerçekleştirdim. Hiçbir şey için pişmanlık duymuyorum. Kimseden merhamet istemiyorum." Ozanın bu onurlu sözleri, dizelerinin aydınlığından ve yiğitlik dolu savaşından esinleniyordu. Bundan dolayı da faşist yöneticiler için tehlikeli bir kişiydi. Sözün tam anlamında ozandı! Baskı ve karanlığın kulları, Ozanın aydınlık dolu, haklı sözlerinden korktu. İnsandı. İnsanlığı ayaklar altına alanlar, O'nun karşısında titrediler.

EDEBİYATIN İÇ DİNAMİĞİ

A. HAŞİM AKMAN

Türkiye edebiyatı nitelbir sıçramanın sancılarını çekiyor. Eski edebiyat dergileriyle şimdikiler gerek içerik, gerekse konuların yoğunluğu, tartışmaların niteliği ve saflaşmalar açısından kıyaslandığında böyle bir sonuca varmamak olası değil. Kuşkusuz göreceli, tartışılabilir bir sonuç. Yakın zamanda kendimce yaptığım bir değerlendirmeyle artık eskisi kadar güzel, oylumlu sanat - edebiyat dergileri çıkmadığı sonucuna varmıştım. Yukarıda yazdığım ikinci sonucu birincinin nedeni olarak görüyorum bugün. Türkiye edebiyatı nitel bir sıçramayı sağlayacak koşulları oluşturuyor.

Dünya edebiyatını etkileyen akımlar, çok küçük zaman farkıyla ya da eş zamanlı olarak bu eski, "iyi:' sanat-edebiyat dergileri aracılığıyla Türkiye kamuoyuna yansıtıldı. Türkiye edebiyatının kendi iç dinamiği bu duruma uyum sağlayacak yapıda olmadığından, kimi akımlar salt bilgi düzeyinde kalmaktan kurtulamadı. Pratiğe deetkileyipürün olarak ortaya çıkamadı. Örneğin, varoluşçuluk, bilinç akışı gibi akımlar, batıyla aralarında zaman farkı bulunsa bile bizde de yansıma buldu. Bu akımlardan varoluşçuluk ve bilinç akışı, pek çok yazarımızı etkiledi. Öyle ki uzantıları günümüze dek sürdü. Oysa aynı sözleri klasik romanın reddi sayılabilecek "Yeni roman" için söylemek zor. Edebiyatın, özellikle romanın, tıkanıp belli bir noktada duralaması çeşitli gerekçelerle açıklandı. Tıkanıklıktan çıkış, varolan yapıya aykırı akımların, yöntemlerin denenmesinde arandı. Bu yetmedi doğal olarak. Bir süre sonra "okuma" denen olay tartışılmaya başlandı. Sanat alıcısının, okuyucunun okuma bilmediği sonucuna varıldı. Pratik bunu da çürüttü. Sanat üretiminde piyasa mekanizmasının etkileri kendisini kabul ettirmeye başlayınca, biraz silkinir gibi oldu edebiyat çevresi. Ancak bu kez de toplumsal gerçeklerden kaçıp, burjuva toplumda, bireyin bireysel açmazı ön plana çıkartılarak, burjuvaziye beyaz bayrak çekildi. Böylece bir dolaşım (deveran circulation) başlamış oldu. Dergiler kapandı, dergilem yayımlandı. Yeni edebiyatçılar yetişti. Genç edebiyatçılar geçmişin tüm kalıtını yadsıdı. Daha sonra, daha da geri konumlara düşmekten, "Bodrum" edebiyatçılığından kurtulunamadı.

Bir iki yıl önce Yansıma'nın eski sayılarını topluyordu. Yansıma ki, döneminin en cesur, en tutarlı dergilerinden biriydi. 1971'in yılgın ortamında yayın yaşamına girmiş, dört yıl boyunca kendi ölçüleri içinde işlev görmüştü. Devam edemedi. O gün, elinde kalan dergileri ucuz fiyata satan Yansıma'cı arkadaşla konuştuk bir süre. Parasal yetersizlikler vb. sorunları sıraladı derginin kapanmasına gerekçe olarak. Yansıma gibi dört yıl yaşayan, ya daha az ya da daha çok yaşayan, uzun ömürlü olanlar için de aynı gerekçe savunulabilir mi? (Yeni Dergi, Yeni Ufuklar, Soyut örnekleri) Savunulması abartma olur biraz. Gerçekte sorun, gerek dergilerin gerekse yazarların kendi okuyucularını yaratamamalarında değil midir? Burada sorumluluk dergi kadrolarında, roman,öyküvd. yazarlarda. Bu işin geçmişi de aynı yükün altında. Ancak sözü edilen, savunulan Populizm, kitle kuyrukçuluğu değil. Fotoromancılık hiç değil.

Türkiye edebiyatının iç dinamiği zayıf. Bu eksiklik, Türkiye edebiyatının gelişiminde sürekli olarak kendini göstermiştir. İç dinamiğin zayıflığı karşılıklı etkileşimi de tek yanlı bozmuştur. Yazar okuyucunun ne dediğini, ne düşündüğünü bilmeden, toplumda neler olup bitiyor görmeden, kimi kez özlerini kapatarak, kimi kez de gözünün bir tekini açık bırakarak hep "önde" gitmeye çalışmıştır. Okuyucu, belli ölçütlerden yoksun, bilinçsiz okuyucu, salt kendisine sunulanı kabullenmiştir. Karşılıklı etkileşimin sağlıksız gelişimi, seçme eylemini de etkilemiş, bu da yeni sorunlara yol açmıştır. Böylece niteliği ne olursa olsun "elit" edebiyatı gelişmiştir. Önüne geçilmesi gereken bu durumda da gerek edebiyatı gerekse edebiyatçıyı (Bütününde ele alındığında sanatı ve sanatçıyı) yanlış konumlara itmiştir. İtecektir de.

Eskilerinden farklı olarak çıkmakta olan edebiyat dergilerinin çabalarını savunduğu politik görüş bir yana, bu yönde değerlendirmek gerekmektedir. Yazar ne yapacaktır? Ne yapmalıdır? Çabalarının sonuçları kim tarafından, neye göre değerlendirilecektir? Karşılıkları ilginç ve güzel sorulardır.

Antifaşist gençlik cephesi için ilk adım

ABDURRAHMAN ATALAY

GENÇ ÖNCÜ, İGD, SGB ve DDKD faşizme karşı gençliğin güç ve eylem birliğini sağlamak için birlikte çalışma kararı aldılar.

Ülkemizdeki demokrasi güçlerini bekleyen tehlikeler gözönünde tutulduğunda, oluşturulan bu birliğin önemi açığa çıkmaktadır. Toplumun her alanında ağırlaşan koşullara karşılık yapılması gereken eylem birliğinin önemli bir adımı böylece gençlik örgütleri tarafından atılmış olmaktadır.

Demokratik ve sol güçlerin, GENÇ ÖNCÜ, İGD, SGB ve DDKD'nin oluşturduğu bu birliği değerlendirirken, soruna bu birliğin dar bir yapı olduğu ve dışında birçok etkin gençlik örgütünün kaldığı noktasından yaklaşmaları yanlış bir tutum olur.

Gerçekten de bir araya gelen gençlik örgütleri bu yapı ile gençliğin çok büyük bir çoğunluğunu birleştirmek ve eyleme sokmak durumunda değildir. Ama günümüze kadar olan güçbirliği çalışmaları incelendiğinde geçmişte oluşturulan, ilerici gençliğin tüm örgütlerini biraraya getiren oluşumlardan daha sıhhatli bir yapısı vardır.

Geçmişte yürütülen iş ve eylem birliği çalışmaları göstermiştir ki, ilk yaklaşımlar açısından dünya ve ülke olaylarına, eylem biçimlerine ilişkin asgari ortak değerlendirmeler yoksa, çalışmalar geliştirilememektedir.

Bu nedenle dört örgüt arasındaki birlik kalıcı ve eylem açısından üretken özeliklere sahiptir. Kısaca bu birlik çekirdek diye isimlendirilebilir.

Ama bu çekirdeğin gücü, yalnızca kendisini oluşturan gençlik örgütlerinin etki gücü ile sınırlı değildir. Ortaya çok açık bir anti-faşist platform koyabildiği ölçüde gerek merkezler düzeyinde gerekse okul, mahalle ve işyerlerinde diğer unsurları da kendi gücüne katarak eyleme sokabilmesi mümkündür. Önceleri somut durumlarda ve belki sürekliliği olmayan biçimde kurulacak anlaşmalar yanlış eğilimleri törpüleyerek kalıcı ittifakların oluşması için olumlu bir ortam yaratabilir.

Çekirdeği oluşturan örgütler arasındaki ilişkiler ve platform ise, kendi dışındaki örgütlerle kuracakları anlaşmalardan çok farklıdır. Anlaşma kısa dönemli bir eylem için yapılan birlik olmasına karşın platform ortak taleplerin formüle edildiği, her yeni aşamada geliştirilip güçlenmesi amaçlanan birlik temelidir. Bu nedenle Genç Öncü, dört örgütün oluşturduğu birliğe taktik değil stratejik bir oluşum gözüyle yaklaşmaktadır.

Gençliğin yaşamsal çıkarlarını savunmak için yaratılan birlik örgüsü, örgütlerin her düzeyinde yaygınlaştırılmalıdır.

Bu konuda, yani tepede ve tabandaki birliklerin geliştirilmesi konusunda, bir anlayış birliği de vardır; bu anlayış birliği güçlendirilmelidir.

Bugüne kadarki olumsuzluklar da dikkate alındığında, eylem birliğinin ilk aşamalarında zorluklarla karşılaşılması doğal sayılmalıdır. GENÇ ÖNCÜ bu zorlukların büyük olduğunu bilmektedir, ama bunlardan korkmamaktadır. Güç bir görevin başlangıcındayız. Dörtlü işbirliğini geliştirmek, adım adım yaygınlaştırarak gençliğin anti-faşist tek cephesini yaratmak gibi uzun bir süreç önümüzde durmaktadır.

Gençlik örgütlerinin işbirliğinin gelişmesini , bu örgütlerin kendi aralarındaki ilişkiler olduğu kadar, sol güçlerin gençlik alanı dışındaki ilişkileri de etkilemektedir. Bu nedenle gençlik örgütleri, öncelikle her düzeyde aralarında saygayı dayanan ilişkiler kurmayı başarabilmeli; kendine avantaj sağlamak için güçbirliğini engelleyecek tavırlardan kaçınmalıdırlar. İkinci olarak gençlik örgütlerinin ilişkileri ne derece gelişirse gelişsin sendikalardaki, diğer kitle örgütlerindeki anlaşmazlıklar da onları doğrudan etkiler.

Örneğin bir kitle örgütünün kongresinde birbiriyle kıyasıya döğüşen gençler, ortak eylemde istenen uyumu sağlayamazlar. Bir sendikada tasviyeciliği destekleyen, bir partinin politik çalışmasını sendikal etkinliğini kullanarak yasaklamaya kalkan eğilimi destekleyen gençlik örgütleri ile işbirliğinde ister istemez sorunlar ortaya çıkar. Ya da başka bir açıdan bakarsak, uluslararası gençlik hareketi ile ilişkilerde "tekel" konumunu elde etmek gibi bir amaçla Türkiye gençlik hareketinin gerçek durumunu yansıtmayan bilgiler yaymak, eylem birliğine hiçbir yarar sağlamaz.

Yine başka bir açıdan bakılırsa, gerek gençlik içinde, gerek diğer alanlarda kalıcı işbirliği yaratabilmek sorunların politik düzeydeki çözümüne bağlıdır. Tabanda yapılacak birlikler sorunların politik düzeydeki çözümünü kuşkusuz etkiler ama, vazgeçilmez olan, başarının kalıcı kılınmasıdır.

Eylem birliğinde güçlü adım

Gericiliğin ve faşizmin 14 Ekim seçimleriyle politik güçler dengesini kendi yanlarına çevirme çabalarını, önümüzdeki dönemde gerici hükümet formülleriyle birlikte öğrenci gençlik üzerindeki baskılarıyla da yansıtacaklarını bugünden görmek mümkündür. Öğrenci gençlik, özellikle de yüksek öğrenim gençliği, faşist terör odaklarının ve "yasal terörün" gene boy hedefi olacaktır.

MHP'li, ÜGD'li faşistlerin üniversiteleri demokratik kurumlar olmaktan çıkartma, buraları kendi işgalleri altına alma çabaları, önümüzdeki öğrenim döneminde de anti-faşist gençlik hareketinin karşısındaki başlıca tehlikedir ve bu tehlikenin bertaraf edilmesi yaşamsal bir görev halindedir. Faşist terörü önlemenin, öğrenci gençliğin akademik-demokratik haklarının sonuna dek korunmasının yolu, ilerici gençlik hareketinin ilkeli, kalıcı, sürekli güç ve eylem birliğinin oluşturulmasıdır.

Bu amaçla, geçtiğimiz hafta içinde biraraya gelen dört gençlik örgütü DDKD, GENÇ ÖNCÜ, İGD ve SGB böylesi bir birlikteliğin ilk adımlarını attılar. İlerici gençlik hareketinin birliği yolunda atılan bu birlikteljik, önümüzdeki günlerde yapılacak miting, bildiri dağıtımı vb. eylemlerle somut yaşama geçirilecektir. Dört gençlik örgütü 4 Kasım günü, yüksek öğrenim kuruluşlarında yeni öğrenim döneminin başlamasına ilişkin bir açıklama yaptılar. Açıklamada şöyle deniyordu:

"Yüzbinlerce öğrenci yeni bir öğrenim yılına daha gireşken binbir zorluk ve sıkıntı içinde okullara başlıyor. Hayat pahalılığı ve zamlar, öğrencilerinen temel ihtiyaçlarından olan kitap, defter vb. araç gereçlerin bile alınınasını imkansızlaştırdı. Okumak için büyük şehirlere gelen işçi ve emekçi çocuklarının çoğunluğu, ateş pahası kiralar nedeniyle evsiz barksız kalmıştır. Yurtlarda kalan öğrenciler son derece kötü beslenme ve yaşam koşulları içindedirler. Öğrencilere verilen burslar ve krediler hayat pahalılığı karşısında gülünç bir düzeyde kalmaktadır. En önemlisi de öğrenci gençliğin, öğrenim özgürlüğü ve can güvenliği ağır bir tehdit altındadır.

"Öte yandan, öğrenim yoluyla meslek ve iş sahibi olmanın, geleceğe güvenle bakmanın artık bir ' şans' eseri sayıldığı ülkemizde, yürürlükteki çağdışı ve gerici eğitim sisteminin bir sonucu olarak yüzbinlerce öğrenci, genç insan üniversite kapılarından dönmekte, işsizliğe ve açlığa terkedilmektedir. Bütün bunlar karşısında bir çıkış yolu arayan, kendi geleceğine sahip çıkmak isteyen öğrenci gençlik, burjuva siyasal iktidarların antidemokratik, baskıcı uygulamalarına maruz kalıyor. Bunun için, okullarda idari ve polis, jandarma baskıları arttırılıyor. Bunun için, antidemokratik yasalar, disiplin yönetmelikleri çıkartılıyor. Bunlarla da yetinilmiyor; öğrenci gençliğe yönelik faşist saldırılara, cinayet ve katliamlara arka çıkılıyor, göz yumuluyor. Kısacası, Türkiye öğrenci gençlik hareketi baskı, terör ve cinayetlerle sindirilmek, susturulmak isteniyor.

' Ancaktüm bu siyasal saldırılar ve baskılara karşın, öğrenci gençliğin hareketi yılmadı, susmadı. Aksine öğrenci gençliğin mücadelesi - tüm dağınıklığına rağmen - ülke çapında yaygınlaştı, güç kazandı. Dost, düşman herkes bilir ki, Türkiye öğrenci gençlik hareketi onyıllardan beri, işçi sınıfımız önderliğindeki ulusal ve sosyal kurtuluş savaşındaki onurlu yerini almıştır. Öğrenci gençlik yeni öğrenim yılına, akademik - demokratik haklarına sahip çıkmanın, bu uğurda etkili, yığınsal ve örgütlü bir mücadele vermenin bilinciyle giriyor. Bu anlamda 1979-1980 öğrenim yılı öğrenci gençliğin Birlik Mücadele ve Örgütlenme yılı olacaktır.

"Örgütlerimiz, önümüzdeki günlerde daha da azgınlaşacak olan siyasal gericiliğe, faşizme şovenizme karşı, halk ve gençlik güçlerinin Merkezi, Kalıcı Güç ve Eylem Birliğinin sağlanmasının ertelenmez, tarihsel bir görev olduğunu bir kez daha vurgulamayı gerekli sayar.

"Örgütlerimiz; öğrenci gençliğin dağınık güçlerini birleştirmek, aşağıda gösterilen akademik-demokratik istemleri uğrunda mücadeleyi yükseltmek için merkezi yığınsal eylemler düzenlemeyi kararlaştırmışlardır.

"Eğitimin demokratikleştirilmesi ve çağdaşlaştırılması için:

"-Gerici ırkçı, şoven eğitime son verilmeli,

"- Üniversiteye girişte ayrıcalığa son veribneli, tüm öğrencilere fırsat eşitliği sağlanmalıdır.

"- Öğrenim özgürlüğü can güvenliği sağlanmalı, okullardaki polis ve jandarma baskılarına son verilmelidir.

' - Öğrencilerin ders araç, gereçleri parasız olarak verilmelidir.

"- Demokratik ve özerk üniversite

' - Ortaöğrenimdeki anti-demokratik disiplin yönetmelikleri kaldırılmalıdır.

"- Meslek liselerindeki emek sömürüsüne son verilmeli, bilimsel ve teknik eğitim uygulanmalıdır.

"- Kredi ve burslar yaşam standartlarına göre yeniden düzenlenmelidir.

' - Yurt yönetmelikleri demokratikleştirilmeli, öğrencilerin beslenme ve barınma sorunları çözümlenmelidir."

İGD'nin kapatılması antidemokratiktir!

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı'nın 6 Kasım günlü kararıyla İlerici Gençler Derneği de kapatıldı... Demokratik hak ve özgürlükleri daha da genişleteceği vaadiyle iktidara gelen, ancak, önce yasal düzenlemelerle, daha sonra da sıkıyönetim ilanıyla ilerici-demokratik örgütler ve yayın organları üzerinde yasal bir baskı ağı kuran CHP'nin, hükümetten istifa ettiği şu günlerde, derneklerin keyfi bir biçimde kapatılmasının süreceği ve bu uygulamalara seyirci kalacağı anlaşılıyor.

Bugüne dek, cinayet ve katliamların baş sorumlusu olan faşist örgütleri, bırakalım MHP'yi, ÜGD gibi bir derneği bile kapatamamış olan sıkıyönetim komutanlıklarının, ilan ediliş gerekçelerinin çok dışındaki bu uygulamalarından sorumlu olan CHP'dir ve bu sorumluluktan hiçbir zaman kurtulamayacaktır.

Son günlerde yoğunlaşan ve önümüzdeki günlerde daha da yoğunlaşacağı anlaşılan baskıların son durağı olan İGD'nin İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı tarafından kapatılması üzerine 7 Kasım günü bir açıklama yapan Genç Öncü Genel Sekreteri Mesut Vural, İGD ile dayanışmalarının sürdürüleceğini belirtti. Genç Öncü'nün açıklamasında şu görüşlere yer verildi:

"Ülkemizde giderek artan baskılar, demokratik hak ve özgürlükleri iyiden kısıtlamayı ve giderek yoketmeyi amaçlayan girişimler Türkiye'yi karanlık bir geleceğe sokmak hedefindedir.

"Demokratik kuruluşlara, ilerici kitlelere karşı sürdürülen saldırıların son durağı dün İGD'nin kapatılması olmuştur. İGD'nin kapatılmasının Demirel'in iki gün önceki açıklamasıyla üstüste düşmesi anlamlıdır. Ve bu uygulamadan, benzerlerinden sıkıyönetimi ilan eden politik güçler sorumludur.

"Ancak, ilerici gençlik hareketi içinde önemli bir konuma sahip olan İGD'nin kapatılması isteneni sağlayamayacaktır. Bugün ilerici, demokrat, sosyalist gençlik hareketlerinin eriştiği boyut bu tür yasal olmayan kapatma kararlarını aşacak güçtedir.

"Her gün cinayet ve adam öldürme olayları içindeki rolü daha da açığa çıkan MHP, ÜGD ve benzeri cinayet kuruluşları dururken İGD Genel Sekreteri'nin de belirttiği gibi 'hiçbir yasa dışı davranışı bulunmayan' bir örgüte ve benzerlerine karşı girişilen bu baskılar son bulmalıdır."